

مقدمه

می‌رسند. لازم به ذکر است مرتفع‌ترین نقطه استان قله اورین به ارتفاع ۳۶۲۲ متر در شهرستان خوی و کم ارتفاع‌ترین نقطه آن در محل خروج رودخانه زاب، از ایران به عراق به ارتفاع ۶۲۰ متر در شهرستان سردشت واقع است.

۱-۱- جریانات آبی استان: شامل دریاچه ارومیه، رودخانه‌ها و تلابات‌های عمده استان می‌باشد.

۱-۱-۱- دریاچه ارومیه: دریاچه ارومیه گودالی مستطیلی است که در مغرب فلات آذربایجان از شمال به جنوب کشیده شده و با ابعاد وسیعی آبهای حوضه‌ای به مساحت ۵۲۰۰ کیلومتر مربع از فلات آذربایجان را جذب نموده و موجبات تقسیم طبیعی آذربایجان به دو قسمت شرقی و غربی را فراهم ساخته است. این دریاچه تقریباً مابین ۳۷ درجه ۲ دقیقه، ۳۸ درجه و ۱۶ دقیقه عرض شمالی، ۴۵ درجه و صفر دقیقه، ۴۵ درجه و ۵۷ دقیقه طول شرقی واقع شده و در ارتفاع ۱۲۷۸ تا ۱۲۷۸ متری از سطح دریاهای آزاد قراردارد. دریاچه ارومیه شامل حدوداً ۱۰۳ جزیره کوچک و بزرگ بوده، که بزرگترین آن‌ها بنام جزیره اسلامی هم اینک به علت کمبود آب دریاچه به شبه جزیره تبدیل شده است. سایر جزایر مهم آن کبودان، اشک داغی، قویون داغی و اسپیر می‌باشد.

البته در سال‌های اخیر به دلیل کاهش سطح آب دریاچه عملاً توضیحات فوق مصدق ندارد.

۱-۱-۲- رودخانه‌های عمده استان: عمده‌ترین رودخانه‌هایی که در حوضه‌های سه‌گانه مذکور وجود دارند عبارتند از:

الف- حوضه مغرب دریاچه ارومیه: رودهای باراندوز چای، زولاچای، نازل‌لوچای، شهرچای، زاب و گدار، که تماماً جزو رودهای دائمی می‌باشند.

ب- حوضه شمالی دریاچه ارومیه تا رود ارس: رودهای قطور، آق چای، زنگبار و الند.

ج- حوضه جنوب دریاچه ارومیه: رودهای زرینه‌رود (جغتای)، سیمینه‌رود (تاتائو)، مهاباد رود و ساروق

اطلاعات آماری این فصل شامل «تقسیمات کشوری و مشخصات طبیعی»، «آب و هوای» و «محیط زیست» می‌باشد.

۱- تقسیمات کشوری و مشخصات طبیعی استان:

استان آذربایجان غربی بدون احتساب دریاچه ارومیه با وسعت ۳۷۵۴۲ کیلومترمربع بین ۴۴ درجه و ۲ دقیقه تا ۴۷ درجه و ۲۹ دقیقه طول شرقی و ۳۵ درجه و ۵۸ دقیقه تا ۳۹ درجه و ۴۷ دقیقه عرض شمالی، در شمال غرب ایران واقع شده است.

این استان از شمال به جمهوری خود مختار نخجوان و کشور ترکیه، از شرق به استان آذربایجان شرقی، از جنوب به استان کردستان و از غرب به کشورهای ترکیه و عراق محدود می‌شود.

براساس تقسیمات کشوری سال ۱۳۹۹ استان آذربایجان غربی دارای ۱۷ شهرستان، ۴۳ بخش، ۴۸ شهر، ۱۱۵ دهستان و آبادی ۳۰۳۲ (۳۶۵۵) سکنه دارد.

۱-۱- ارتفاعات استان: ناهمواری‌های عمده در استان آذربایجان غربی در قسمت غربی آن یعنی در نواحی مرزی ایران با ترکیه و عراق واقع گردیده است. این ارتفاعات که در واقع امتداد کوههای ارمنستان می‌باشند که از شمال به جنوب کشیده شده و در نهایت به سلسه جبال شمالی زاگرس منتهی می‌گردد. ارتفاعات عمده این ناحیه را کوههای مرزی ماکو، قطور، خوی در شمال استان که عموماً علائم مرزی در روی آن‌ها قرار دارد و کوههای غرب ارومیه، اشنویه، پیرانشهر و سردشت در جنوب استان تشکیل می‌دهند. این کوهها در بیشتر ایام سال پوشیده از برف بوده و تقسیم‌کننده آبهای مرزی می‌باشند. آبهای قسمت شرقی به دریاچه ارومیه و آبهای قسمت غربی به دریاچه وان در ترکیه و رود دجله در عراق منتهی می‌شود. این کوهها که کمتر منظره یک سلسه کوه ممتد را دارا می‌باشند از آرارات خط الرأس مرز ایران و ترکیه شروع شده و در امتداد خود، مرز ایران و ترکیه را در غرب تشکیل می‌دهند تا به کردستان، در ناحیه زاگرس شمالی

در فصل زمستان منطقه را تحت تأثیر قرار می‌دهد، و در زمان نفوذ آن هوای استان تا اندازه زیادی سرد می‌گردد.

(ب) **توده هوای قطبی سیبری:** این توده هوا از نواحی شمال سیبری سرچشمه می‌گیرد و در فصل زمستان بصورت امواج سردی از سمت شمال شرقی به جنوب غربی جریان پیدا می‌کند. ورود این توده به استان، هوایی سرد با جوی صاف را به همراه داشته و بدلیل گذر از دریای خزر در بعضی مواقع رطوبت مناسب را جهت بارش به همراه دارد.

(ج) **توده هوای مرطوب غربی:** این توده هوا از سمت شمال غربی وارد استان می‌شود و بدلیل جذب رطوبت مناسب در هنگام عبور از دریای سیاه و مدیترانه باعث ایجاد بارش‌هایی در سطح استان در خلال فصول مختلف سال می‌شود. اکثر بارش‌هایی که در فصل تابستان روی می‌دهد معلول عملکرد این سیستم است.

(د) **توده هوای حاره بحری:** منشأ تشکیل این توده هوا قاره اروپاست و با داشتن پایداری قوی در لایه‌های پایینی خود، نمونه بارزی از یک توده هوای گرم و دارای سیستم ابری است.

۲-۱- بارش: متوسط بارندگی دراز مدت سالانه استان، حدود ۴۵۰ میلی‌متر می‌باشد که با توجه به متوسط بارندگی کشور (۲۸۰ میلی‌متر) بارش مناسبی به حساب می‌آید به همین دلیل رودهای دائمی زیادی در منطقه وجود دارد.

به دلیل کوهستانی بودن، اکثر بارش‌های فصول سرد سال به صورت برف می‌باشد. از لحاظ میزان بارش، سه حوضه جغرافیایی در استان می‌توان تشخیص داد:

الف- حوضه مغرب دریاچه ارومیه: در این حوضه هر چقدر از مغرب به شرق حرکت می‌کنیم از میزان نزولات جوی کاسته می‌شود و در کوههای مرزی خصوصاً در اطراف سردشت میزان بارش به ۸۰۰ میلی‌متر می‌رسد ولی در اطراف دریاچه ارومیه به حدود ۳۰۰ میلی‌متر هم کاهش می‌یابد. بالاترین نزولات جوی در نیمه جنوبی این حوضه اتفاق می‌افتد و به همین دلیل تنها منطقه جنگلی آذربایجان غربی در آن واقع شده است.

ب- حوضه شمالی دریاچه ارومیه تا رود ارس: هر چقدر از شمال دریاچه ارومیه به طرف رود ارس پیش می‌رویم به تدریج از ارتفاع زمین کاسته شده و میزان بارش نیز از ۴۰۰ میلی‌متر به ۲۵۰ میلی‌متر کاهش پیدا می‌کند.

مهمترین رودخانه‌های این حوضه می‌باشند.

۱-۳-۲- تالاب‌های عمده استان: مساحت تالاب‌های استان بیش از ۷۰ کیلومتر مربع تخمین زده شده که برخی دارای آب شیرین و برخی آب شور هستند. این تالاب‌ها محل زندگی بیش از ۱۴۰ گونه از انواع مختلف پرندگان آبزی می‌باشند و عمده‌ترین این تالاب‌ها: آق‌گل، بورالان، یاریم قیه و کینگور در شهرستان ماکو، تالاب ناور در شهرستان چالدران، تالاب آق‌زیارت در شهرستان سلماس، تالاب جمال‌آباد در شهرستان ارومیه، تالاب حسنلو، سولدوز، یادگارلو، گرده‌قیط، میمند شیطان‌آباد و دورگه سنگی در شهرستان نقده، تالاب کانی برزان، گروس، گپی باباعلی و سد انحرافی یوسف‌کندي در شهرستان مهاباد، تالاب چنگیز باباعلی در شهرستان میاندوآب و تالاب سد انحرافی نوروزلو در شهرستان شاهین‌دژ می‌باشند.

۲- آب و هوای (اقليم): اندازه‌گیری مشخصه‌های جوی از سال ۱۳۲۰ در کشور آغاز شده است. در حال حاضر، جمع‌آوری آمارهای مربوط به هواشناسی از طریق اندازه‌گیری مشخصه‌های جوی در ایستگاه‌های سینوپتیک مستقر در نقاط مختلف استان انجام می‌گیرد که در این فصل، آمار مربوط به ایستگاه‌های سینوپتیک مستقر در استان شامل درجه حرارت، بارندگی، رطوبت نسبی، تعداد روزهای بخندان، ساعات آفتابی و سرعت وزش باد ارائه شده است.

لازم به ذکر است بدلیل واقع شدن استان در عرض‌های جغرافیای بالا و ارتفاع زیاد، میانگین سالانه دمای آن نسبت به میانگین سالانه دمای اکثر مناطق کشور پایین بوده و جزء مناطق سردسیر کشور محسوب می‌شود. به دلیل بری بودن هوای استان اختلاف دمای حداقل و حداکثر مطلق آن زیاد می‌باشد، بطوریکه دمای ۴۴ درجه بالای صفر در ایستگاه داشبند و ۳۴ درجه زیر صفر در ایستگاه خوی مشاهده شده است. با این حال هر چقدر از نواحی شرقی استان به سمت کوهستان‌های غربی حرکت می‌کنیم از میزان دمای هوا کاسته می‌شود.

۱-۲- توده هوایی موثر در اقلیم استان: استان آذربایجان غربی با توجه به موقعیت جغرافیایی تحت تأثیر توده‌های هوایی متفاوتی در طی سال می‌باشد که عمده‌تاً به چهار توده تقسیم می‌شوند.

(الف) توده هوای سرد شمالی: این توده هوا، از نواحی قطبی شمال (نزدیکی گرینلنند) منشأ می‌گیرد و عمده‌تاً

آذربایجان غربی، به میزان زیادی با تمایزات بوم شناختی و ویژگی‌های طبیعی استان انطباق دارد به گونه‌ای که کردها در بخش‌های مرتفع غربی و جنوبی استان ساکن شده‌اند و متقابلاً ترک‌ها در دشت‌های پیرامون دریاچه ارومیه و تعدادی از دشت‌های شمال و جنوب شرقی استان، مستقر شده‌اند.

آذربایجان در فارسی میانه «آتوپاتکان»، در آثار کهن فارسی «آذرآبادگان» یا «آذربایگان»، در یونانی «آتروپاتنه»، در بیزانسی «آذربیگانون»، در ارمنی «آترپاتاکان» در سریانی «آذربایغان» و در عربی «آذربیجان» نامیده شده است.

تاریخ باستانی آذربایجان با تاریخ قوم ماد درآمیخته است. قوم ماد پس از مهاجرت به ایران آرام آرام قسمت‌های غربی ایران از جمله آذربایجان را تصرف کرد. مقارن این ایام دولت‌هایی در اطراف آذربایجان وجود داشت که از آن جمله می‌توان به دولت آشور در شمال بین النهرین، دولت هیتی در آسیای صغیر، دولت اوراتو در نواحی شمال و شمال غرب، اقوام کادوسی در شرق و کاسی‌ها در حوالی کوه‌های زاگرس اشاره کرد. بعد از تأسیس دولت ماد، آذربایجان به ماد کوچک (در مقابل ماد بزرگ) معروف شد و مشتمل بر شهرهای قدیمی همدان، ری، اصفهان و کرمانشاه بود. به عبارت دیگر ولایاتی که در قرون اولیه اسلامی به ناحیه‌ی جبال و بعدها به عراق عجم معروف بودند را در بر می‌گرفت.

بعد از غلبه اسکندر مقدونی بر ایران، سرداری به نام آتوپات در آذربایگان ظهر کرد و از اشغال آن توسط یونانیان ممانعت به عمل آورد. از آن به بعد این سرزمین به نام آتوپاتکان معروف شد.

ارومیه: شهرستان ارومیه در جلگه‌ای به طول ۷۰ کیلومتر و عرض ۳۰ کیلومتر در کنار دریاچه‌ی لاجوردی ارومیه گستردۀ است. این جلگه از رسوبات رودهای بارندوز، شهرچای، روضه‌چای و نازل‌چای که همه ساله به طور منظم آن را مشروب می‌سازند پوشیده شده است.

شهر ارومیه به عنوان مرکز شهرستان و استان دارای پیشینه‌ی تاریخی و بهدلیل استقرار این شهر در مسیر قفقاز، ارمنستان، آسیای صغیر و بین‌النهرین و نیز وجود زمین‌های بارور و آب و هوای مساعد، اهمیت بسیار ویژه‌ای را به آن بخشیده است.

غرب دریاچه ارومیه همواره پیش از سایر نقاط ایران مورد توجه ملل ما قبل تاریخ قرار داشت، زیستگاه‌های

ج- حوضه جنوب دریاچه ارومیه: نواحی کوهستانی مرتفع این حوضه سرچشمه شاخه‌های اصلی رودهای مهمی چون سیمینه رود، مهابادرود، زرینه رود و قزل اوزن می‌باشد. میزان بارندگی در این سرچشمه‌ها بین ۶۰۰ الی ۸۰۰ میلی‌متر اندازه‌گیری شده است در حالی که هرچقدر به نواحی پست دریاچه ارومیه نزدیک‌تر می‌شویم میزان بارش کاهش می‌یابد. این کاهش میزان بارندگی در منطقه جنوب شرقی و در سمت تکاب نیز محسوس می‌باشد.

۳- پوشش گیاهی استان: پوشش گیاهی استان شامل جنگل و مراتع می‌باشد:

۱- جنگل: تنها منطقه جنگلی استان در شهرستان سردشت و نواحی اطراف آن واقع شده است که مساحتی بین ۶۰ الی ۸۰ هزار هکتار را پوشش می‌دهد، که بهدلیل عدم حفاظت مناسب با گذشت زمان از مساحت و کیفیت آن‌ها کاسته شده است. منطقه جنگلی مذکور شامل انواع درختان میوه‌ای (انگور، پسته وحشی، زالزالک و بادام کوهی) و گونه‌های درختی غیر میوه‌ای (افرا، سرخ دلیک و سیاه دلیک، نارون، خار سفید و سیاه) می‌باشد.

۲- مراتع: استان آذربایجان غربی بهدلیل داشتن مراتع مناسب از مناطق مستعد جهت فعالیت دامپروری محسوب می‌شود. مراتع استان به سه قسمت قشلاقی، بیلاقی و میان بند (آران) تقسیم می‌شوند، که مراتع بیلاقی در ارتفاعات استان، مراتع قشلاقی، که بیشتر جهت کشت و زرع استفاده می‌شوند، در دشت‌های کم ارتفاع واقع شده‌اند. حد فاصل این دو مراتع را مراتع میان بند تشکیل می‌دهند.

جهت آشنازی بیشتر با این استان به تاریخچه مختص‌ری از استان و شهرستان‌های آن می‌پردازیم.

آذربایجان: آذربایجان از دیرباز یکی از مراکز مهم سیاسی و اقتصادی کشور و معتبر نفوذ اقوام مختلف و محل نزاع امپراتوری‌های عصر باستان و کشورهای معاصر به شمار می‌رفته است. اقوام و قبایل بسیاری به آن وارد شده و بعضی در آنجا ماندگار شده‌اند و ترکیب قومی، زبانی و مذهبی آن از تنوع زیادی برخوردار شده است. ترک‌ها و کردها از گروه‌های عمده این استان به شمار می‌روند و اجتماعات کوچکی از ارامنه و آشوری‌ها نیز در تعدادی از روستاهای شهرهای استان زندگی می‌کنند. الگوی مکان‌گزینی گروه‌های قومی، مذهبی و زبانی

حدود ۲۰ کیلومتر مربع در جنوب استان در مسیر راه میاندوآب - سقز با ارتفاع ۱۳۷۰ متر از سطح دریای آزاد قرار دارد. درباره نام این شهر نیز همانند دیگر شهرها نظرات زیادی وجود دارد. بعضی‌ها بر این باورند که «بو» به معنی سرزمین و «کان» به معنی معدن است و بوکان به معنی سرزمین معدن است. اما باور غالب این است که واژه بوکان از دو کلمه «بوک» به معنی عروس و «آن» علامت جمع تشکیل شده و بوکان در معنای «عروسان» معنی می‌دهد. زیرا این شهر به دلیل دارا بودن آب و هوای مطبوع و باغهای زیبا، سرسبز و خرم، همانند عروسی زیبا، به آرایش طبیعت آراسته بوده است و همچنین بخاطر داشتن جایگاه چهارراهی، بیشتر روستائیان پیرامون آن، هنگام عروسی که عروشان را از یک آبادی به آبادی دیگر می‌برده‌اند از میان بوکان می‌گذشتند و در پیرامون استخر آب آن به رقص و پایکوبی می‌پرداخته‌اند. آب و هوای بوکان در زمستان سرد و پربرف و در تابستان نسبتاً گرم است. اراضی بوکان به علت وجود رودخانه سیمینه‌رود که از جنوب به شمال در امتداد جاده شوسه، بوکان به میاندوآب در جریان است حاصل خیز می‌باشد. از جمله آثار تاریخی مهم و بنام این شهرستان می‌توان به مسجد حمامیان، مسجد جامع بوکان، مقبره سردار بوکان، تپه عباس‌آباد (قلعه)، کل تپه می‌توان اشاره نمود که قابلیت گردشگری بسیار مناسبی را دارد.

پلدشت: شهرستان پلدشت در شرق شهرستان ماکو و شوط در شمال استان آذربایجان غربی واقع شده است. سابقه تمدن در این منطقه که جزء تمدن‌های اطراف رود ارس بود به ۳۵۰۰ تا ۴۵۰۰ سال پیش بر می‌گردد ولی تاریخ تشکیل هسته اولیه شهر در محل کنونی مربوط به اوایل دوره قاجاریه بوده است. از قدیمی‌ترین اینیه تاریخی پلدشت، دخمه سنگی باقی‌مانده است که از ۳۰۰۰ سال بعنوان زیارتگاه اوراتورها بوده و در سال ۱۳۴۷ شمسی جزء آثار ملی ثبت گردیده است، در برخی منابع تاریخی تا قبل از ورود اعراب نام منطقه مزبور قزل دشت و پس از ورود اعراب در سال ۶۴۵ نام آن به پلدشت تغییر یافته است.

پیرانشهر: این شهرستان از جمله شهرهای مرزی و سرسبز استان بشمار می‌رود و مرکز آن شهر پیرانشهر می‌باشد. بنا بر آنچه از تاریخ و نوشه‌های محققین بر می‌آید نام پیرانشهر از پیران، یکی از شخصیت‌های شاهنامه و سپهسالار افراسیاب اخذ شده‌است. پیران وزیر،

متعدد نیز که امروزه تپه‌هایی از آن‌ها باقی‌ست گویای همین امر است. یکی از این تپه‌ها که به نام «گوی تپه» معروف است، که با قدیمی‌ترین تپه‌های باستانی بین‌النهرین، آسیای صغیر و فلات ایران رقابت می‌کند.

انتساب چند زرتشتی که در هنگام تولد عیسی(ع) به بیت‌الحمد رفته بودند و در ارومیه مدفونند حاکی از آن است که این شهر یکی از بزرگ‌ترین کانون‌های مذهبی و اجتماعی گذشته‌های دور بوده است و سرداران و امپراتوران روم جهت دستیابی به آتشکده یا آذرخش بزرگ زرتشتیان (آذرگشتب) و پایتخت تابستانی ساسانیان (گزنا) و تخت سلیمان بارها از آن عبور کرده‌اند.

بعد از اسلام نیز ارومیه دومین شهر مهم آذربایجان، پس از مواغه، به شمار می‌رفت. از قرن ۱۵ میلادی که ترکان عثمانی جایگزین امپراتور روم شرقی شدند، بازار ارومیه به عنوان شهر سرحدی اهمیت فوق العاده‌ای پیدا کرد و از ارج و اهمیت مهمی برخوردار شد. برج سه گنبد و مسجد جامع ارومیه از یادگارهای عظمت تمدن اسلامی در منطقه به شمار می‌رود.

شهر ارومیه نقطه‌ی تلاقی اقوام و ادیان پیرامون خود از قبیل آشوری‌ها، ارمنی‌ها، یهودی‌ها و بالاخره مسلمانان بود.

اشنویه: در این شهرستان اقوامی چون لولوی‌ها، هوریانیان، آشوری‌ها، اوراتوهای مادها در دوره‌های معینی از تاریخ می‌زیسته‌اند.

شهر اشنویه در حیات تاریخی خود جولانگاه جنگ و گریزهای زیادی بود. در سال ۱۹۰۹ میلادی عثمانی‌ها اشنویه را تسخیر کردند و با قدرت تمام، دست به کشتار زدند. جنگ روس‌ها و عثمانی‌ها نیز زیان زیادی به جان و مال مردم وارد کرد. پس از کشتار روس‌ها و عثمانی‌ها نوبت به مرگ و میر ناشی از قحطی بزرگی رسید که مردم مجبور به مهاجرت به عراق (موصل و کركوك) شدند و از جمعیت ۱۳ هزار نفری آن روز تعداد ناچیزی باقی ماند. در سال ۱۳۲۰ هجری، زلزله‌ی بزرگی شهر اشنویه را تکان داد و خسارات مالی و جانی سنگینی را به بار آورد، به طوری که شهر کاملاً از بین رفت و مردم مجدد آن را بازسازی کردند. امروز شهر اشنویه یکی از شهرهای متوسط استان آذربایجان غربی است که در جهت رشد و توسعه گام برمی‌دارد.

بوکان: شهرستان بوکان یکی از شهرستان‌های جنوبی استان می‌باشد و شهر بوکان مرکز شهرستان با پهنه‌ای

ویران شده و آثاری از آن بر جای نمانده است. این شهر یکی از شهرهای قدیمی استان با هوای سرد و بافت مسکونی قدیمی با آثار تاریخی زیاد به شمار می‌رود.

چالدران: سیه‌چشمه بعنوان مرکز شهرستان چالدران بین شهرهای خوی و ماکو واقع شده است. منطقه چالدران که در این قسمت از استان قرار گرفته است، به علت وقایع جنگ‌های شاه اسماعیل اول با سلطان سلیم عثمانی اهمیت تاریخی دارد. نام سابق سیه‌چشمه «قره عینی» بود که طبق روایتی نام پدر و پسری که «قره» و «عینی» نام داشتند و اولین ساکنان این منطقه بودند گرفته شده است به روایتی دیگر، نام سیه‌چشمه از منطقه‌ای نیمه باتلاقی و چمن زار به نام قره‌بلاغ (سیه‌چشمه) گرفته شده است. مرکز منطقه همان سیه‌چشمه است که سابقه تاریخی آن به حدود پنجم قرن می‌رسد. از آثار تاریخی این شهرستان، می‌توان به قره‌کلیسا و مقبره‌ی صدرالدین وزیر شاه اسماعیل اشاره کرد. در پیرامون این شهر مقبره‌ی سکونت‌گاه صخره‌ای فرهاد و شیرین قرار دارد که قدمت آن به دوره اورارت‌ها می‌رسد.

چاپاره: شهرستان چاپاره در شمال شرقی شهرستان خوی واقع شده و در ابتدا بخشی از این شهرستان محسوب می‌شد که در سال ۱۳۸۶ بنا به تصویب هیئت دولت به شهرستان تبدیل شده است. این شهرستان دارای گوئی‌های تاریخی و جاذبه‌های نسبتاً خوبی برای جذب گردشگران است. از جمله وجود روستای گردشگری چورس با آثار تاریخی دیدنی و قلعه باستانی بسطام که قدمت آن به زمان سکونت قوم اورارت‌و برمی‌گردد.

این شهرستان به دلیل موقعیت مناسب در شمال استان از قابلیت خوب در جهت جذب سرمایه گذاری برخوردار است. شهر قره‌ضیالدین بعنوان مرکز شهرستان قابلیت مناسبی در جذب سرمایه گذاران بخش خصوصی دارد.

خوی: شهرستان خوی که به علت استقرار در محلی پست اصلح‌آخوی چوخوری» نیز به آن اطلاق می‌شود، از اهمیت نظامی و تجاری ویژه‌ای برخوردار بود. پیش از اسلام شعبه‌ای از بزرگراه معروف ابریشم که شرق را به غرب متصل می‌نمود، از خوی عبور می‌کرد. در صدر اسلام نیز راهی که بلاد جزیره‌العرب را به مأواری خزر، ارس، اردبیل و مرکز آذربایجان وصل می‌کرد، از خوی می‌گذشت. شهرخوی امروزه یکی از شهرهای مهم استان آذربایجان غربی و دارای آثار تاریخی متعددی است.

خوی در زبان کردی به معنای نمک است و به واسطه

سپهسالار، مشاور، فرمانروای ختن و بعد از افاسیاب بزرگ‌ترین شخصیت توران زمین بود. نام او را فیران (طبیری) و بیران (ثعالبی) نیز ذکر کرده‌اند.

در حوزه شهرستان پیرانشهر تعداد ۱۱۳ تپه تاریخی توسط کارشناسان میراث فرهنگی این شهرستان شناسایی و به ثبت سازمان رسیده است که این امر حاکی از تاریخی بودن منطقه و شکل‌گیری و وجود تمدن‌های نیرومند و درخشنان قبل از اسلام مانند تمدن ماننا، پارسو، اورارت، مادها، زاموا و تمدن اسلامی است.

آب و هوای شهرستان در ناحیه شمالی؛ آب و هوای نسبتاً سرد و در نواحی جنوبی معتدل کوهستانی است و دارای فلات‌های مرتفع و خشک و دشت‌های حاصل خیز است. پیرانشهر تحت دو عامل بازار خشکی تابستان و سرمای زمستان کوهستان‌ها قرار دارد. بخش وسیعی از شهر در شرایط آب و هوای کوهستانی سرد و مديترانه‌ای با باران بهاره قرار دارد. آب و هوای پیرانشهر در تجزیه خاک، رویش گیاه، گسترش علفزار، توسعه دیمزار، شرایط مساعدی دارد و برای معیشت شبانی، گله‌داری، گسترش جنگل و باگداری مناسب می‌باشد. میزان بارندگی در پیرانشهر از غرب به شرق کاهش می‌یابد. دلیل این امر وجود دیواره کوهستانی در غرب ناحیه است که از نفوذ جریان‌هایی که از غرب به فلات وارد می‌شود جلوگیری می‌کند.

به دلیل موقعیت سوق‌الجیشی خاص منطقه (نژدیکی به مرز) پادگان‌هایی در پیرانشهر مانند پادگان جلدیان، پادگان پیرانشهر و پادگان بزرگ پسونه احداث شده است. شهر دارای دو بافت با معماری قدیم و جدید است. بافت قدیمی شهر که در دامنه کوه جای دارد دارای ساختمان‌هایی از گل و خشت است و بافت جدید شهر که در دشت واقع است ساختمان‌هایی امروزی دارد. دو محله کهن‌خانه و زرگتن که امروزه از محله‌های قدیمی شهر محسوب می‌شوند در گذشته دو آبادی بوده‌اند.

تکاب: تکاب به معنی آب باریک و زمینی کم آب است. شهرستان تکاب دارای ده‌ها اثر تاریخی قبل و بعد از اسلام است که از آن جمله می‌توان به تخت سلیمان اشاره کرد که در ۴۵ کیلومتری شمال‌غربی آن واقع شده است. بقایای آتشکده‌ی بزرگ ساسانی، به نام آذرگشتب نیز در آنجا قرار دارد. شهر باستانی شیز در اینجا قرار داشت و احتمالاً به علت فعالیت‌های آتش‌نشانی کوه زندان در فاصله‌ی ۱/۵ کیلومتری تخت سلیمان فعلی،

است.

شاهیندز: این شهرستان در شرق استان واقع شده، شهر شاهیندز مرکز شهرستان، زمان ساسانیان در ۳۰ کیلومتری آتشکده آذرگشتب و در قلعه‌ای با نام صائین (نگهدارنده) در بنا شد. این قلعه مورد استفاده افرادی بوده که برای نیایش و زیارت به آتشکده می‌آمدند.

بعد از حمله اعراب، نام آن به صائین قلعه تغییر یافت. این قلعه در دوره‌های بعد محل عبور و اقامت زائران کربلا شد. نام این شهر در رژیم شاه به شاهیندز تغییر یافت، ولی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی همان صائین دز خوانده شد و سپس مجدداً به شاهیندز تغییر نام یافت.

شوط: شهرستان شوط کوچکترین شهرستان استان به حساب می‌آید و در جنوب شهرستان ماکو واقع شده و در ابتدا بخشی از این شهرستان محسوب می‌شد که در سال ۱۳۸۶^۱ بنا به مصوبه هیئت دولت به شهرستان تبدیل شده است. وجه تسمیه نام شهرستان برگرفته از کلمه "آشوط" به زبان ارمنی است که بعدها به "شوط" تغییر یافت. سابقه تمدن در این منطقه نیز به ۴۵۰۰ تا ۳۵۰۰ سال پیش بر می‌گردد. مرکز شهرستان شهر شوط می‌باشد که از جمله شهرهای متوسط استان با قابلیت‌های خاص خودش می‌باشد.

ماکو: شهرستان ماکو بعنوان شمالی‌ترین شهرستان استان و کشور ویژگی‌های جغرافیائی و تاریخی خاصی دارد و شهر طویل و طولانی دره‌ای ماکو بعنوان مرکز شهرستان یکی از قلاع محکم سرحدات ایران و عثمانی محسوب می‌شد، چنان که در سنّه ۱۴۰۵ هجری قمری، سلطان مراد چهارم عثمانی، قره مصطفی پاشا، یکی از سرداران معروف خود را برای خرابی قلعه نظامی این شهر مامور کرد، ولی با مرگ سلطان مراد چهارم این دستور عملی نشد. در زمان صفویه نیز قلعه نظامی ماکو برای دولت ایران و قلعه کاتور در ایالت وان برای دولت عثمانی اهمیت خاصی داشت. در سال ۱۰۵۲ (ق) به فرمان شاه عباس دوم قلعه ماکو را به علت آنکه پناهگاه مفسدان شده بود ویران ساختند. شهر ماکو در طول تاریخ به

اسامی مختلفی یاد شده که به شرح زیر است:
به روایتی اسم قدیمی ماکو «شاوارشان» بود که از کیارستان که امروزه به نام سیاوش معروف است اخذ شده است.

اسم ماکو را «آرتاز»، «قلعه قبان» و «روساومکی» (محل مرفوع گوسفند و آغل زمستانی) نیز می‌گفتند که احتمالاً

وجود معادن نمک در منطقه، به خوی معروف شده است.
 محل اولیه خوی «چورس» کنونی یا «دروازه ماکو» بوده که در اثر حمله مغولان منهدم و ویران شده است.

شهرستان خوی تاریخچه نسبتاً طولانی دارد. این منطقه هنگامی اهمیت یافت که جنگ معروف چالدران بین شاه اسماعیل صفوی و سلطان سلیم خلیفه عثمانی، در منطقه‌ی سیه چشمه درگرفت. بعدها فتحعلی شاه با راهنمایی ژنرال گارдан حصار محکمی اطراف آن بنا نهاد.

سلماس: شهر سلماس بعنوان مرکز این شهرستان چنان که از شواهد تاریخی و جغرافیایی برمی‌آید، بافت اولیه این شهر در گذشته، بافتی روستایی بود ولی به علت مرکزیت ارتباطی - تجاری و با گسترش مبادلات بازارگانی بازارهای هفتگی و جذب خدمات به صورت شهر درآمده است.

با توجه به حفاری‌های به عمل آمده از تپه‌ی «تبان» قدامت سلماس به زمان مادها می‌رسد و در زمان هخامنشیان «زاروند» نام داشت. این شهر در دوره‌ی اشکانیان یکی از ایالت‌های حائل بین ایران و روم بود و پس از شکست خسرو اشکانی، ضمیمه متصرات ساسانیان شد. یادگاری که از این سلسه در کوه پیرچاوش بر سر راه ارومیه به سلماس باقی مانده، تخته سنگی است که بر آن شکل دو نفر سوار بر اسب حکاکی شده است.

وجود کلیسا و گورستان‌های متروکه مسیحی و سکونت فعلی ارامنه در بعضی روستاهای پیرامون این شهر همه گواه بر سکونت ارامنه در منطقه است. یاقوت حموی نیز در نامیدن این شهر همین کلمه را به کار برده که بعدها کلمه سلماس جایگزین آن شده است.

زلزله‌ای در سال ۱۳۰۹ این شهر را کاملاً ویران کرد. مردم، شهر دیگری را با معیارهای جدید شهرسازی در کنار بقایای شهر ویران سلماس ساختند.

سردشت: شهرستان سردشت به عنوان جنوبی‌ترین و سرسبزترین شهرستان استان با کوهها و دره‌های پرشیب و جنگلی جلوه خاص طبیعی را به خود اختصاص داده و مرکز آن شهر سردشت در یک منطقه کوهپایه‌ای و شیبدار واقع شده و مردم شهر سردشت آنجا را زادگاه زرتشت (پیغمبر ایرانی) می‌دانند و عقیده دارند که سردشت از نام این پیغمبر اخذ شده است. سردشت طبیعتی زیبا دارد و آبشار زیبای آن به نام آبشار سلماش معروف است. در این شهر آثار تاریخی ویژه‌ای کشف شده

قبور در حالت چمباته به خاک سپرده شده‌اند.

ظرف سفالی زیادی نظیر قوری، جام و ... با نقش‌های زیبا در آنجا پیدا شده است. سابقه این آثار تاریخی به ۲۰۰۰ سال پیش از میلاد مسیح می‌رسد.

اقوام مختلفی مانند آشوری‌ها، کردها، ماناها و ترکان پیوسته به این ناحیه مهاجرت می‌کردند و ساکن می‌شدند، تا آنکه طایفه قره‌پاپاق (کلاه سیاه) که در زمان فتحعلی شاه از قفقاز به ایران مهاجرت کردند، در جلگه وسیع سلدوز مسکن گزیدند و به کشت گندم، برنج و پرورش درختان میوه پرداختند و ماندگار شدند.

تعاریف و مفاهیم

شهرستان: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند بخش هم‌جوار که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد متناسب و همگنی را به وجود آورده‌اند، تشکیل شده است.

بخش: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند دهستان هم‌جوار مشتمل بر چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر، که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، واحد همگنی را به وجود آورده‌اند، تشکیل شده است.

شهر: محلی با حدود قانونی است که در محدوده جغرافیایی بخش واقع شده و از نظر بافت ساختمانی، اشتغال و سایر عوامل، دارای سیمایی با ویژگی‌های شهر باشد.

دهستان: کوچکترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه هم‌جوار تشکیل می‌شود که از لحاظ محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن می‌باشد و امکان خدمات رسانی و برنامه‌ریزی در سیستم و شبکه‌ای واحد را فراهم می‌نماید.

آبادی: یک نقطه جغرافیایی شامل مجموعه یک یا چند مکان و اراضی به هم پیوسته (اعم از کشاورزی و غیرکشاورزی) که خارج از محدوده شهرها یا هر آبادی دیگر واقع شده و دارای محدوده ثبتی یا عرفی مستقل باشد. اگر آبادی در زمان آمارگیری محل سکونت خانوار یا خانوارهایی باشد، دارای سکنه و در غیر اینصورت خالی از سکنه تلقی می‌شود.

به علت خوبی مراتع از طرف ارمنه‌ی منطقه نامگذاری شده بود.

شهر ماکو علاوه بر آنکه از نظر ساختار فیزیکی شهر جالب توجهی است، دارای آثار متعدد باستانی و تاریخی از جمله کاخ باغچه‌جوق نیز می‌باشد.

مهاباد: شهرستان مهاباد یکی از مهم‌ترین شهرستان‌های استان به مرکزیت شهر مهاباد در گذشته، آبادی کوچک و بی‌اهمیتی بود، ولی در سال ۱۰۳۸ هجری قمری در اواخر سلطنت شاه عباس اول، شخصی به نام بداق‌السلطان که ریاست قوم مکری را به دست گرفته بود، مرکز حکومت خود را به مهاباد منتقل کرد. این شخص آشاری نظیر بردی سو (پل سرخ) «۱۰۷۹ هجری قمری» و نرگوتی سو (مسجد سرخ) «۱۰۸۹ هجری قمری» را از خود به یادگار گذاشته است.

نام قبلی این شهر ساوجبلاغ (چشم‌ه سرد) بود که در ۱۴ مهر ماه ۱۳۱۴ همزمان با تغییر نام تعدادی از شهرهای ایران به مهاباد تبدیل شد.

این شهر در گذشته در اثر زلزله‌ای نابود و مجدد ساخته شد. در پیرامون این شهر آثار تاریخی متعددی وجود دارد.

میاندوآب: شهرستان میاندوآب از جمله مناطق جلگه‌ای مسطح استان با قابلیت کشاورزی بسیار مناسب از مهمترین شهرستان‌های استان در زمینه تولیدات کشاورزی می‌باشد و شهر میاندوآب بعنوان مرکز شهرستان چون میان رودهای زرینه‌رود و سیمینه‌رود واقع شده است، میاندوآب نامیده می‌شود و همواره مورد توجه بوده است. در این منطقه اقوام مختلفی مانند مادها، اوراتورها، کردها، سلجوکیان، ترک‌ها و مغول‌ها زندگی و حکومت کرده‌اند. نام قدیمی این شهر قوش‌چای بوده است

نقده: شهرستان نقده به مرکزیت شهر نقده در میان شهرهای مهاباد، پیرانشهر، اشنویه و ارومیه واقع شده و به عنوان کانون ارتقابی بین شهرهای فوق است. عبور رودخانه‌ی گدار، وجود اراضی حاصل‌خیز و موقعیت نظامی آن از علل ایجاد این شهر بود. نقده سرگذشت پرحداده‌ای داشته و آثار متعددی را در خود به یادگار دارد. آثار باستانی فراوانی در روستا و تپه‌ی حسنلو که در چند کیلومتری شمال شرقی آن قرار دارد، کشف شده است. قبرهایی یافت شده که با سنگ ساخته و روی آن‌ها تخته سنگ بزرگی قرار داده‌اند، به طوری که مردم‌گان این

گزیده اطلاعات

مجموع طول خطوط مرزی استان آذربایجان غربی طبق اعلام وزارت کشور با کشورهای هم‌جوار ۹۶۷ کیلومتر است که بیشترین مرز از طرف شمال و مغرب حدود ۵۶۶ کیلومتر مرز خاکی با کشور ترکیه و کمترین آن از طرف شمال حدود ۱۴۹ کیلومتر مرز آبی رودخانه ارس با جمهوری خودمختار نخجوان می‌باشد، همچنین این استان از طرف غرب حدود ۲۵۲ کیلومتر مرز خاکی با کشور عراق دارد. لازم به ذکر است که مساحت استان آذربایجان غربی $\frac{2}{3}$ درصد مساحت کل کشور و خطوط مرزی آن با کشورهای هم‌جوار حدود ۱۶ درصد خطوط مرزی خشکی کل کشور با کشورهای هم‌جوار را شامل می‌شود.

در سال ۱۳۹۹ استان آذربایجان غربی دارای ۱۷ شهرستان، ۴۳ بخش و ۴۸ شهر و ۱۱۵ دهستان بوده است.

همچنین در این سال بالاترین و پایین‌ترین میانگین سالانه درجه حرارت گزارش شده توسط ایستگاه‌های سینوپتیک سطح استان مربوط به شهرستان میاندواب با ۱۵ درجه سانتی‌گراد و شهرستان چالدران با ۸ درجه سانتی‌گراد می‌باشد، در ضمن شهرستان پلدشت با ۴۴ درجه سانتی‌گراد، بالاترین بیشینه و شهرستان‌های خوی و چالدران با -30 درجه سانتی‌گراد پایین‌ترین کمینه درجه حرارت را در بین شهرستان‌های استان داشته‌اند. از ابتدای تاسیس ایستگاه‌های همدیدی در شهرستان‌ها تا پایان سال ۱۳۹۹، شهرستان سردشت با ۸۶۶ میلی‌متر بالاترین میانگین بارندگی سالانه و سلماس با ۲۴۸ میلی‌متر، کمترین میانگین بارندگی سالانه را در بین شهرستان‌های استان دارا بوده‌اند.

همچنین شهرستان چالدران با ۱۳۷ روز بیشترین روزهای یخ‌بندان و شهرستان سردشت با ۶۳ روز کمترین روزهای یخ‌بندان را در طول سال ۱۳۹۹ داشته‌اند.

پایین‌ترین کمینه (حداقل مطلق): عبارت از پایین‌ترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

بالاترین بیشینه (حداکثر مطلق): عبارت از بالاترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

رطوبت نسبی: مقدار هوای تر موجود در یک واحد حجم از هوای معمولی است.

ساعت آفتابی: طبق تعریف سازمان هوشناسی جهانی، ساعت آفتابی در یک بازه زمانی معین، عبارت است از مجموع زمان‌هایی که مقدار شدت تابش مستقیم خورشید در آن بازه زمانی، بیش از ۱۲۰ وات بر متر مربع باشد.

ایستگاه همدیدی (ایستگاه سینوپتیک): ایستگاهی است که در آن، عوامل مختلف جوی از قبیل دما خشک و تر، مقدار و نوع ابر، مقدار بارندگی، نوع پدیده جوی، سمت و سرعت باد، تبخیر، فشار، ساعت‌های آفتابی، نحوه تغییرات فشار، میزان تابش خورشید و ... براساس دستورالعمل‌های مشخص و در رأس ساعت‌های معین (به طور همزمان در سراسر جهان)، اندازه‌گیری و پس از ثبت در یک دفتر مخصوص، توسط دستگاه‌های مخابراتی از قبیل SSB، تلفن و تلکس، به مراکز هوشناسی در سراسر جهان مخابره می‌شود.

میانگین ارتفاع بارندگی (میانگین ارتفاع بارش): میانگین ارتفاع بارندگی یک منطقه میانگین وزنی منطقه می‌باشد. در واقع منطقه به چند ضلعی‌های متعدد تقسیم شده و با توجه به بارندگی نازل شده در هر چند ضلعی میانگین ارتفاع بارش محاسبه می‌شود.

۱- طول و عرض جغرافیایی شهرستان‌ها: ۱۳۹۹

عرض شمالی				طول شرقی				شهرستان	
حداکثر		حداقل		حداکثر		حداقل			
درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه		
۳۹	۴۷	۳۵	۵۱	۴۷	۲۹	۴۶	۲	..... کل استان	
۳۸	۱۰	۳۷	۷	۴۵	۲۵	۴۴	۲۳	..... ارومیه	
۳۷	۱۷	۳۶	۵۳	۴۵	۱۷	۴۴	۴۵	..... اشنویه	
۳۶	۵۲	۳۶	۱۲	۴۶	۳۲	۴۵	۴۱	..... بوکان	
۳۹	۳۵	۳۸	۵۳	۴۵	۲۷	۴۴	۴۶	..... پلدشت	
۳۶	۵۷	۳۶	۲۴	۴۵	۳۲	۴۴	۵۰	..... پیرانشهر	
۳۶	۵۰	۳۶	۱۴	۴۷	۲۹	۴۶	۴۸	..... تکاب	
۳۸	۵۸	۳۸	۱۹	۴۵	۲۰	۴۴	۱۵	..... خوی	
۳۹	۲۵	۳۸	۴۸	۴۴	۴۷	۴۴	۲	..... چالدران	
۳۹	۱	۳۸	۴۵	۴۵	۱۸	۴۴	۴۱	..... چایپاره	
۳۶	۲۸	۳۵	۵۸	۴۵	۴۲	۴۵	۱۶	..... سردشت	
۳۸	۲۲	۳۷	۵۱	۴۵	۷	۴۴	۱۳	..... سلماس	
۳۶	۵۶	۳۶	۲۴	۴۶	۵۹	۴۶	۱۵	..... شاهیندژ	
۳۹	۲۱	۳۸	۵۶	۴۵	۲	۴۴	۳۸	..... شوط	
۳۹	۴۷	۳۹	۹	۴۴	۵۴	۴۴	۱۷	..... ماکو	
۳۷	۴	۳۶	۱۵	۴۶	۴	۴۵	۲۶	..... مهاباد	
۳۷	۱۸	۳۶	۴۴	۴۶	۵۵	۴۵	۳۶	..... میاندوآب	
۳۷	۱۰	۳۶	۴۵	۴۵	۴۲	۴۵	۱۵	..... نقده	

مُخدن- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان غربی، معاونت آمار و اطلاعات.

۲- تعداد شهرستان، بخش، شهر و دهستان براساس تقسیمات کشوری

سال	تعداد شهرستان	تعداد شهر	تعداد بخش	تعداد دهستان
۱۳۸۰	۱۴	۳۰	۳۶	۱۰۹
۱۳۸۵	۱۴	۳۶	۳۶	۱۰۹
۱۳۹۰	۱۷	۴۲	۴۰	۱۱۳
۱۳۹۵	۱۷	۴۲	۴۰	۱۱۳
۱۳۹۶	۱۷	۴۵	۴۰	۱۱۳
۱۳۹۷	۱۷	۴۷	۴۱	۱۱۴
۱۳۹۸	۱۷	۴۷	۴۱	۱۱۴
۱۳۹۹	۱۷	۴۱	۴۳	۱۱۵

مأخذ- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان آذربایجان غربی.

۳- مشخصات عمومی شهرستان‌ها براساس تقسیمات کشوری در پایان سال ۱۳۹۹

شهرستان	مساحت (کیلومترمربع)	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
کل استان	۳۷۵۴۲	۴۳	۴۱	۱۱۵
ارومیه	۵۳۲۱	۵	۵	۲۰
اشنویه	۱۱۹۰	۲	۲	۴
بوکان	۲۵۱۸	۲	۲	۷
پلدشت	۱۵۳۴	۲	۲	۴
پیرانشهر	۲۲۰۴	۲	۲	۵
تكاب	۲۱۸۷	۲	۲	۶
چالدران	۱۹۹۳	۲	۲	۵
چایپاره	۱۰۳۴	۲	۲	۴
خوی	۴۴۹۶	۵	۶	۱۲
سردشت	۱۴۱۶	۳	۴	۶
سلماس	۲۵۷۹	۲	۲	۷
شاهیندژ	۲۲۱۵	۲	۳	۵
شوط	۹۳۲	۲	۳	۴
ماکو	۱۹۳۳	۲	۲	۵
مهاباد	۲۶۳۹	۲	۳	۵
میاندوآب	۲۲۰۸	۴	۴	۱۲
نقده	۱۱۴۳	۲	۲	۴

مأخذ- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان آذربایجان غربی.

۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان: ۱۳۹۹

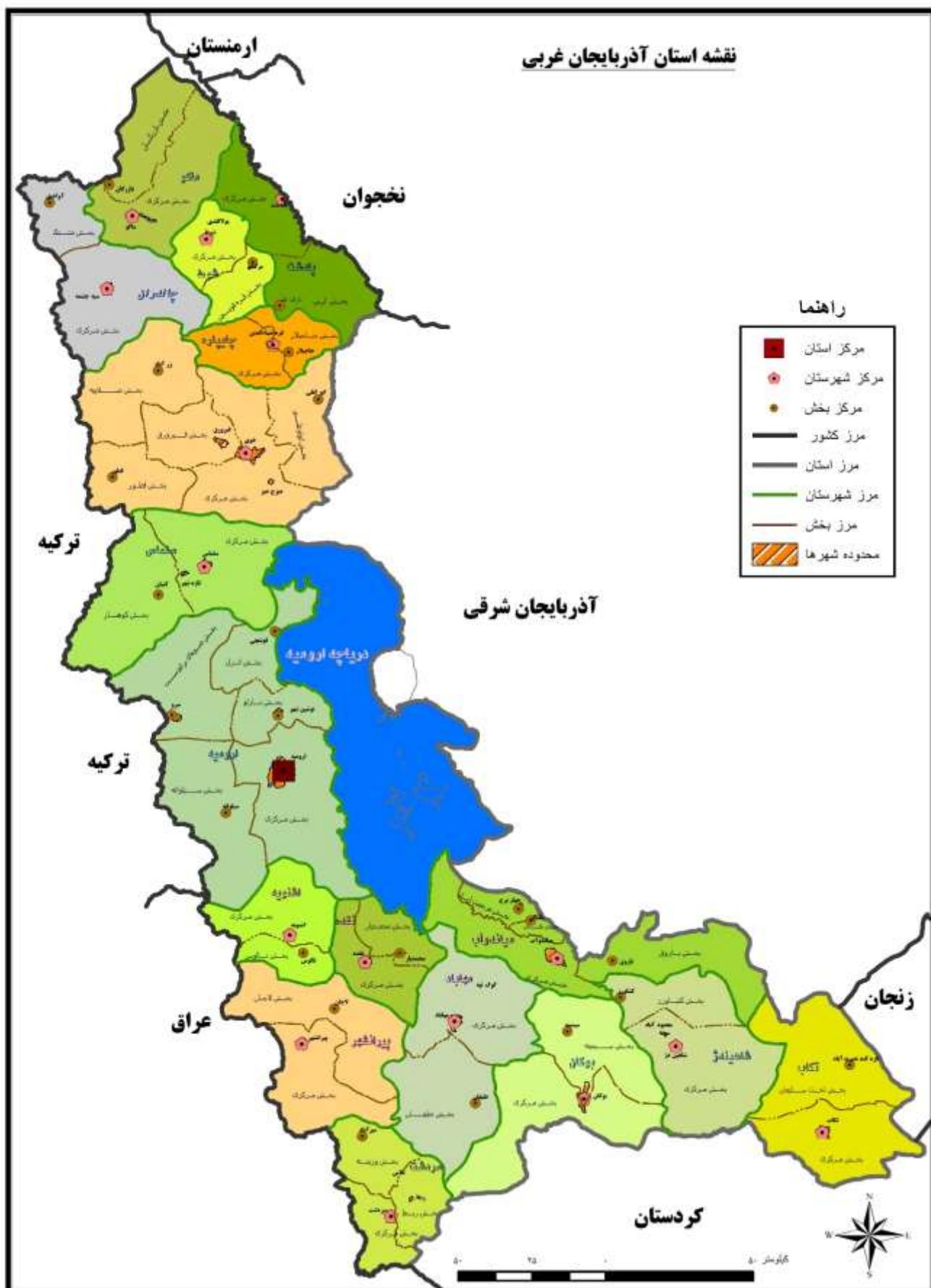
تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
خالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
کل استان					
۱۳	۶۴۶	۷۲۷	۲۰	۵	ارومیه
۲	۴۰	۴۲	۲	۱	انزل
۱۴	۱۱۱	۱۲۵	۳	۱	سیلوانه
۷	۹۷	۱۰۴	۳	۱	صومای برادوست
۳۵	۳۰۶	۳۴۱	۹	۱	مرکزی
۲۵	۹۰	۱۱۵	۳	۱	نازلو
۴	۷۷	۸۱	۴	۲	اشنویه
۱	۴۶	۴۷	۲	۱	مرکزی
۳	۳۱	۳۴	۲	۱	نالوں
۱۷	۱۷۵	۱۹۲	۷	۲	بوگان
۱۰	۷۳	۸۳	۳	۱	سیمینه
۷	۱۰۲	۱۰۹	۴	۱	مرکزی
۱۹	۱۸	۱۰۳	۴	۲	پلدشت
۱۲	۴۸	۶۰	۲	۱	مرکزی
۷	۳۶	۴۳	۲	۱	ارس
۲۱	۱۶۶	۱۷۴	۵	۲	پیرانشهر
۱۵	۵۹	۷۴	۲	۱	لاجان
۱۳	۸۷	۱۰۰	۳	۱	مرکزی
۳۱	۹۷	۱۲۱	۶	۲	تکاب
۱۰	۵۲	۶۲	۳	۱	تخت سلیمان
۲۱	۴۵	۶۶	۳	۱	مرکزی
۲۷	۲۰۳	۲۲۹	۵	۲	چالدران
۴	۶۱	۶۵	۲	۱	دشتک
۲۳	۱۴۱	۱۶۴	۳	۱	مرکزی
۳۰	۷۵	۱۰۵	۴	۲	چایپاره
۲۷	۲۶	۵۳	۲	۱	حاجیلار
۳	۴۹	۵۲	۲	۱	مرکزی
۱۳۱	۲۲۹	۳۶۷	۱۲	۶	خوی
۶۹	۲۵	۹۴	۲	۱	ایواوغلى
۸	۲۳	۳۱	۲	۱	فیروزق
۵۰	۸۹	۱۳۹	۴	۲	مرکزی
۵	۳۶	۴۱	۲	۱	قطور
۶	۵۶	۶۲	۲	۱	صفائیه

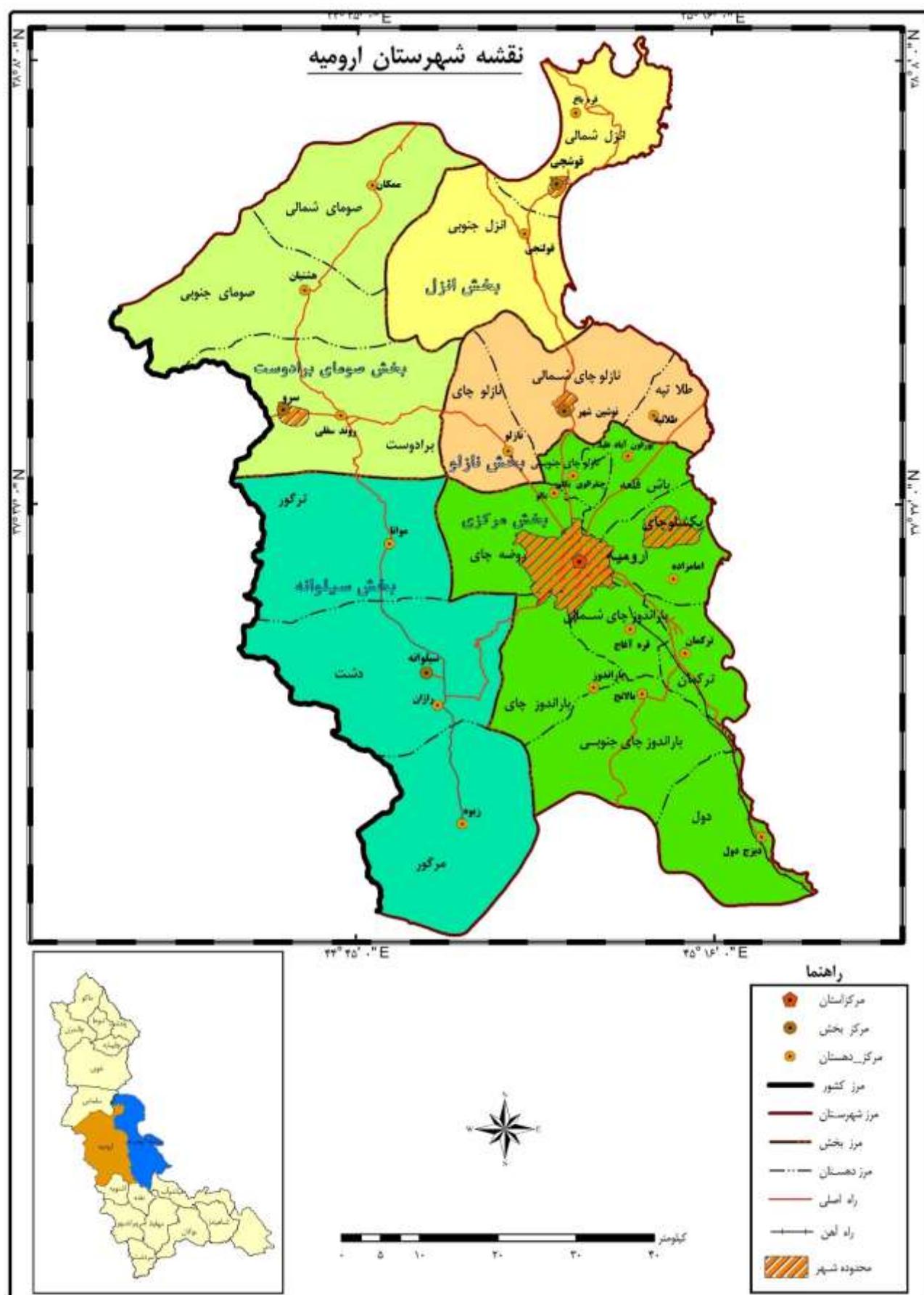
۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان: سال ۱۳۹۹ (دبالة)

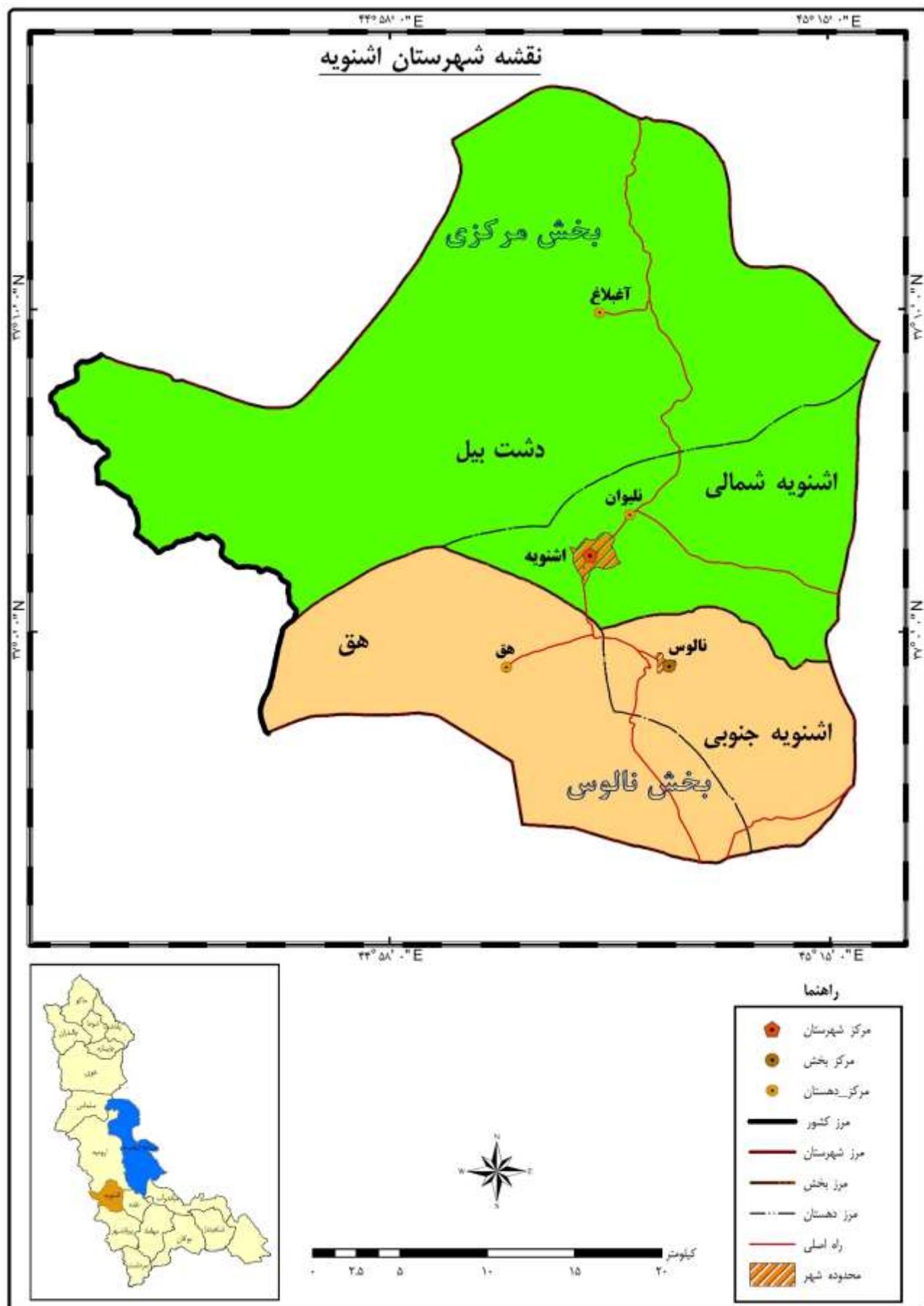
تعداد آبادی			نام دهستان	نام شهر	شهرستان و بخش
خالی از سکنه	دارای سکنه	جمع			
۶۶	۲۶۶	۳۱۲	۶	۴	سدشت
۲۰	۱۰۷	۱۲۷	۲	۱	مرکزی
۱۲	۸۳	۹۵	۲	۲	وزینه
۱۴	۷۶	۹۰	۲	۱	ربط
۴۲	۱۶۱	۲۱۰	۷	۲	سلماش
۱۰	۹۱	۱۰۱	۳	۰	کوهسار
۳۲	۷۷	۱۰۹	۴	۲	مرکزی
۲۱	۱۶۶	۱۶۷	۵	۳	شاهیندز
۳	۵۷	۶۰	۲	۱	کشاورز
۱۸	۸۹	۱۰۷	۳	۲	مرکزی
۱۱	۶۰	۱۱	۳	۳	شوط
۷	۴۲	۴۹	۲	۲	مرکزی
۴	۲۸	۳۲	۲	۱	قره قویون
۳۶	۱۶۲	۱۷۶	۵	۲	ماکو
۲۰	۹۳	۱۱۳	۳	۱	مرکزی
۱۴	۴۹	۶۳	۲	۱	بازرگان
۲۲	۲۰۰	۲۲۲	۵	۳	مهاباد
۱۴	۱۰۸	۱۲۲	۲	۱	خلیفان
۸	۹۲	۱۰۰	۳	۲	مرکزی
۵۶	۲۰۱	۲۶۲	۱۳	۶	میاندوآب
۱۴	۱۴	۲۸	۲	۱	مرحمت آباد
۳۷	۹۸	۱۳۵	۵	۱	مرکزی
۳	۷۲	۷۵	۳	۱	باروق
۰	۲۴	۲۴	۲	۱	بکتاش
۱۶	۱۰۳	۱۱۹	۴	۲	نقده
۹	۳۹	۴۸	۲	۱	محمدیار
۷	۶۴	۷۱	۲	۱	مرکزی

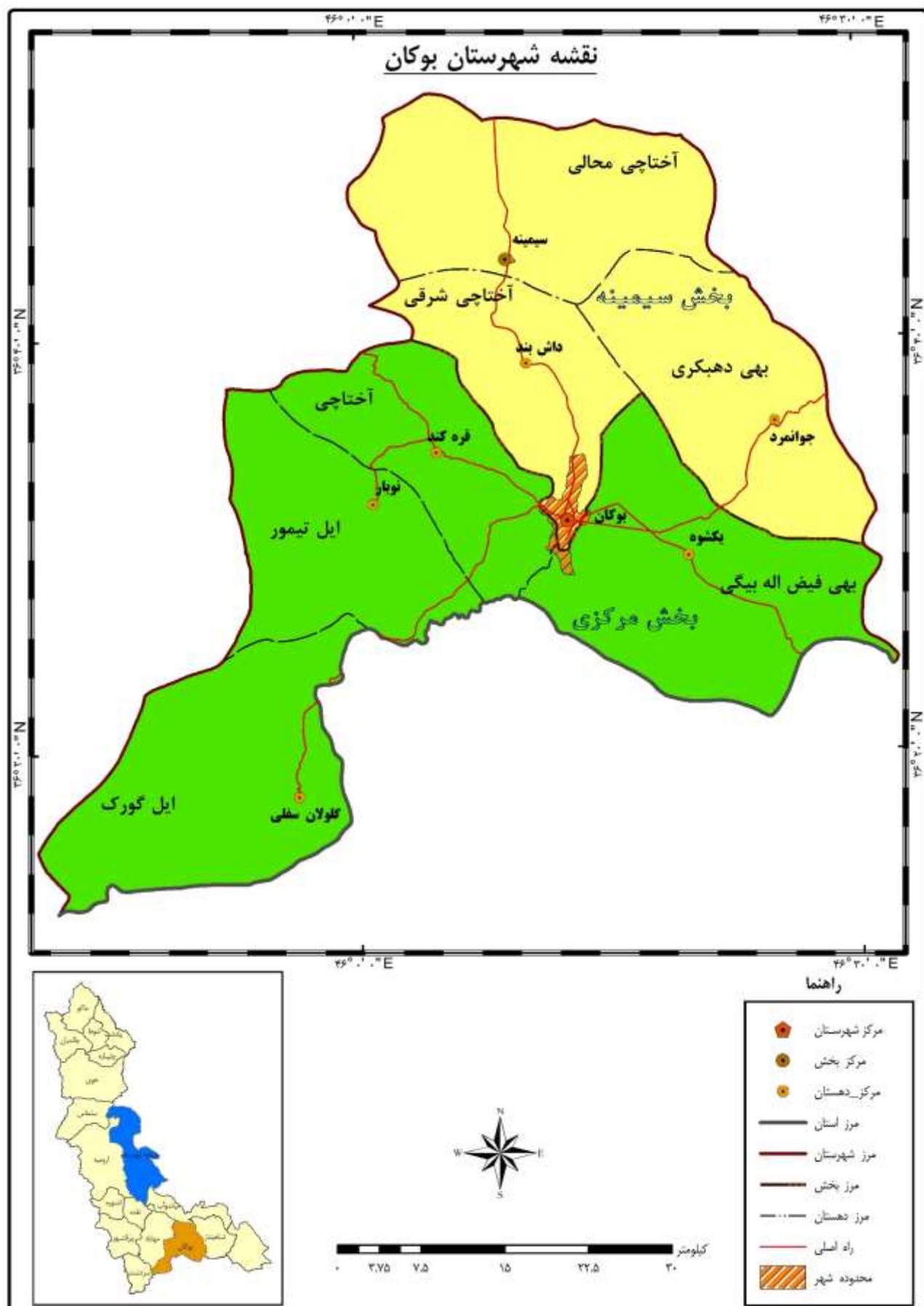
مأخذ- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان آذربایجان غربی.

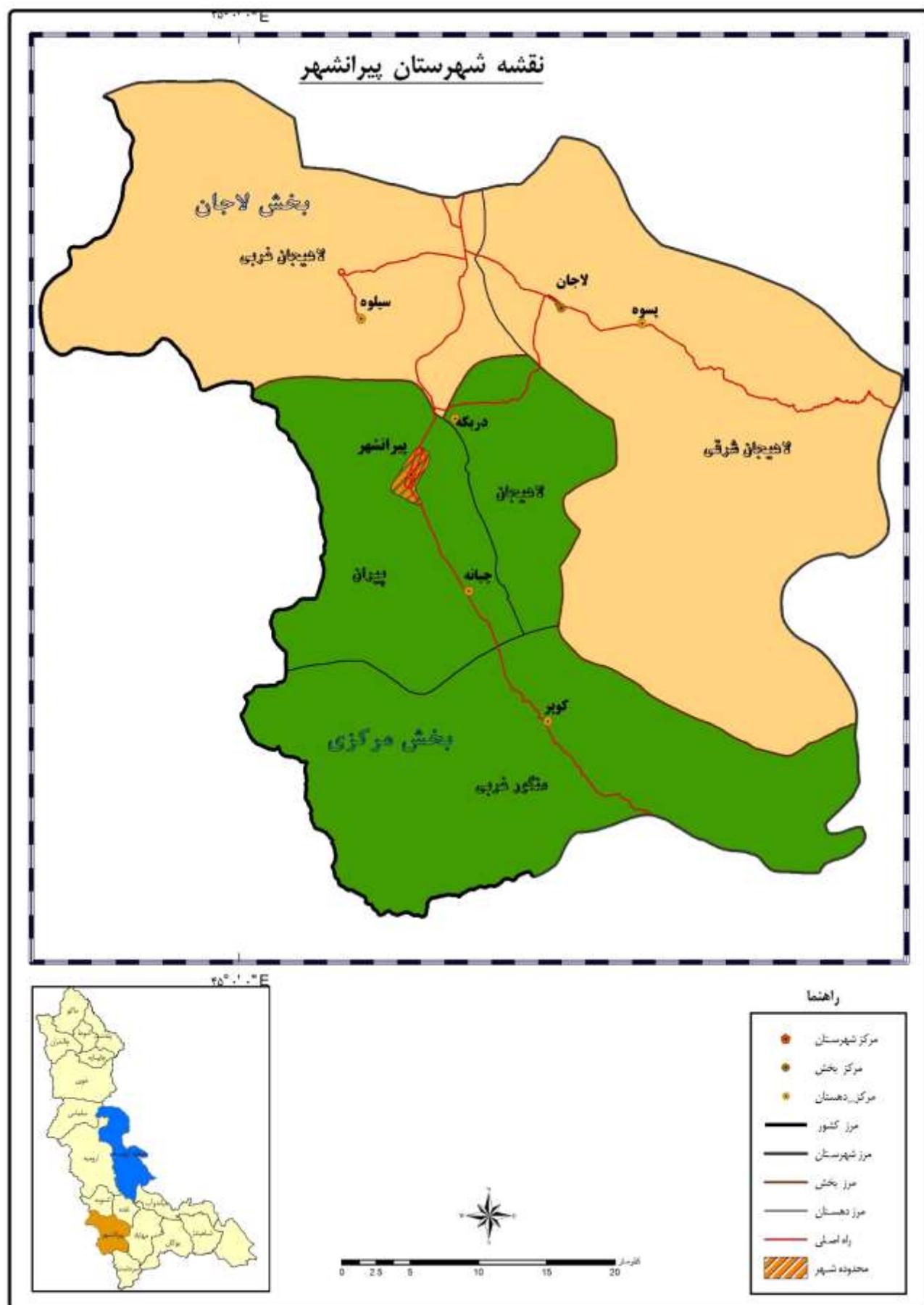

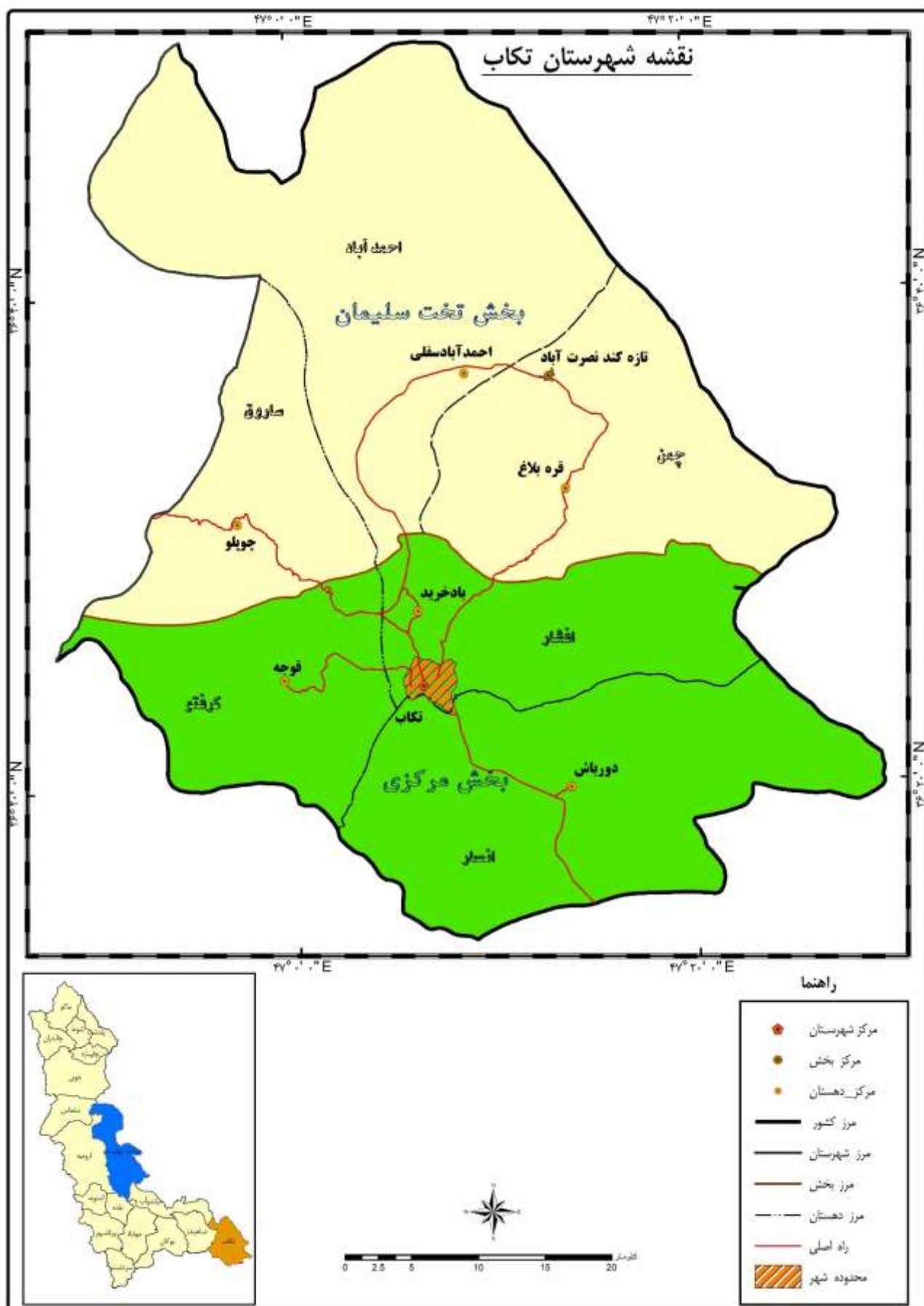

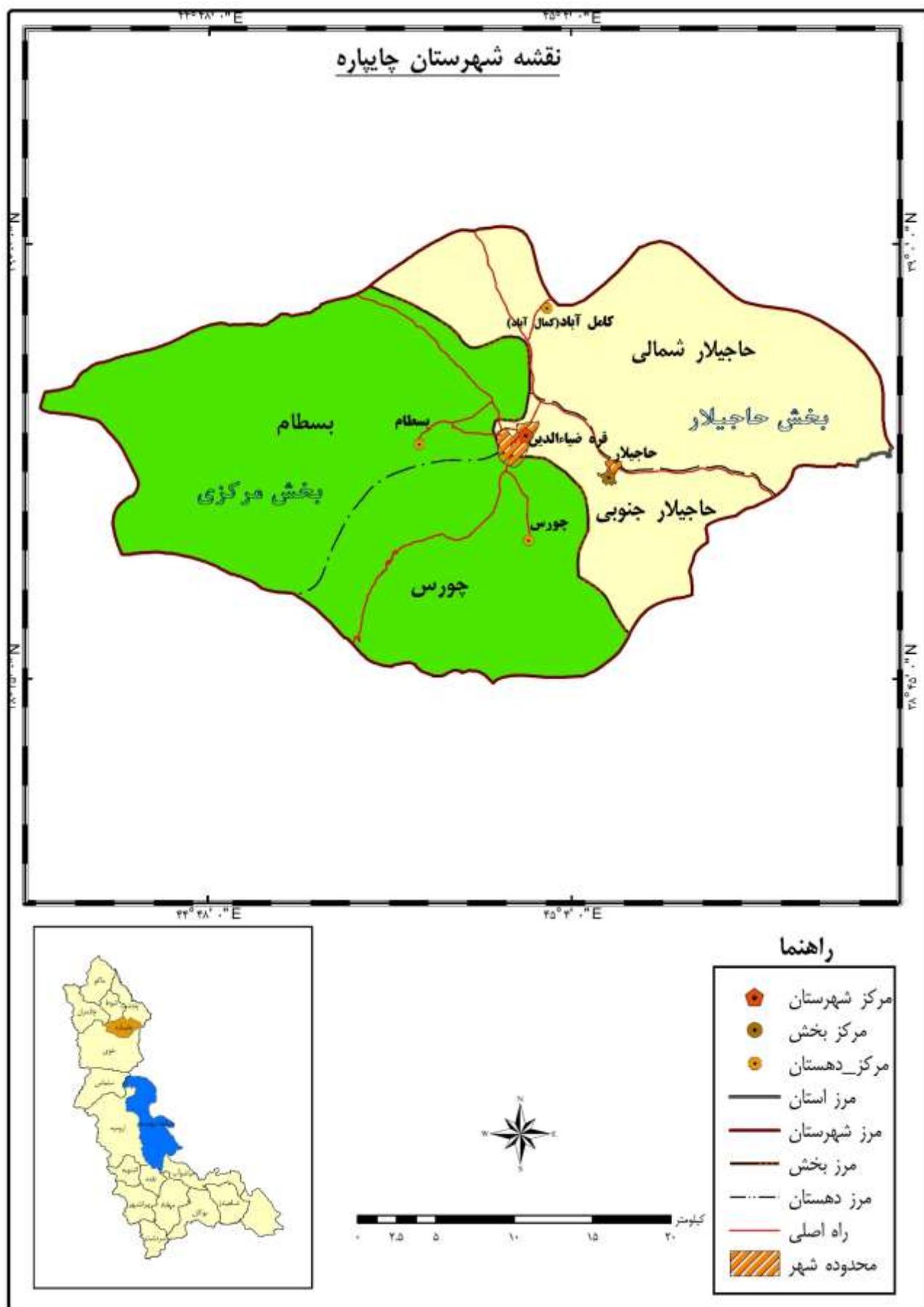

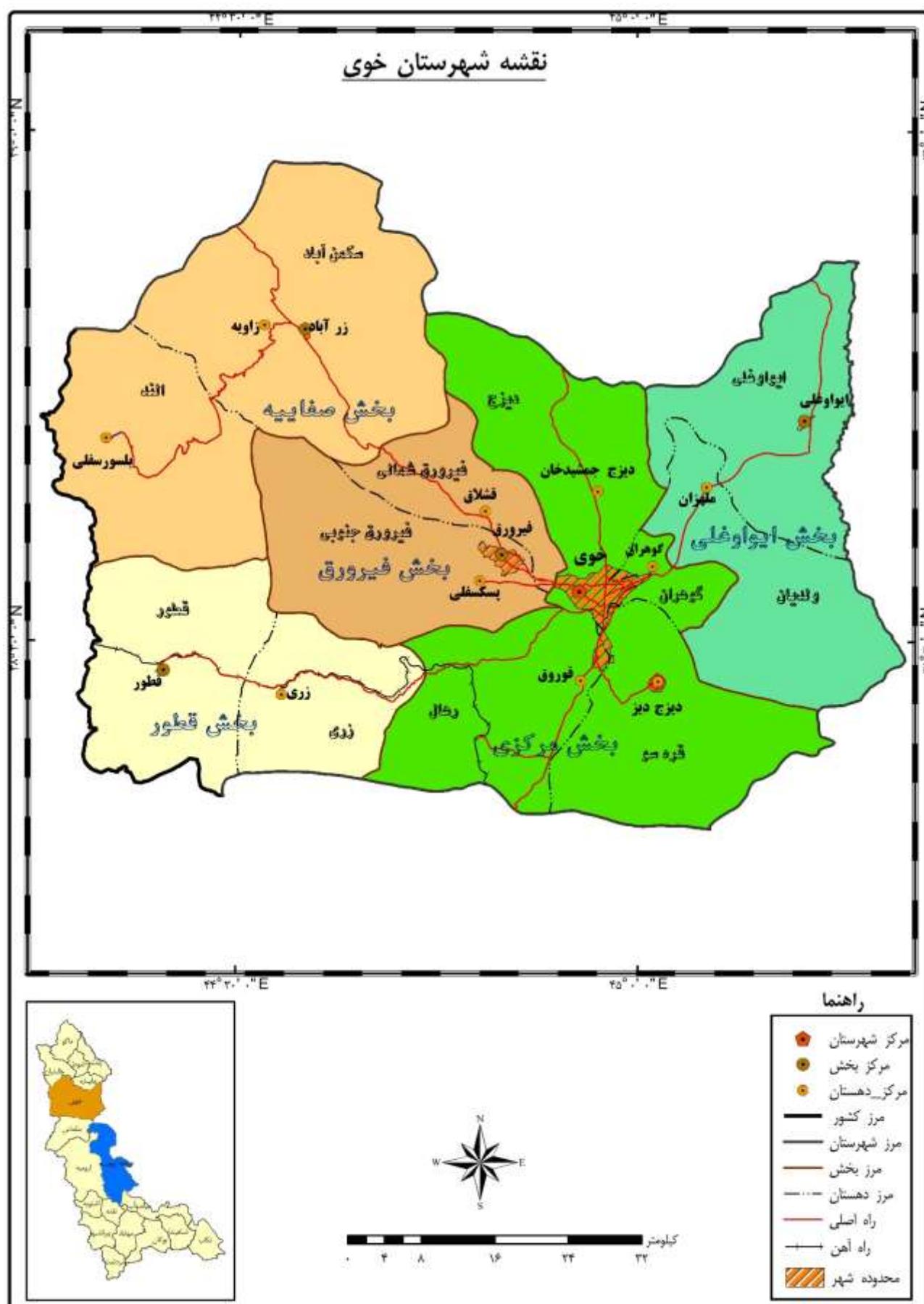

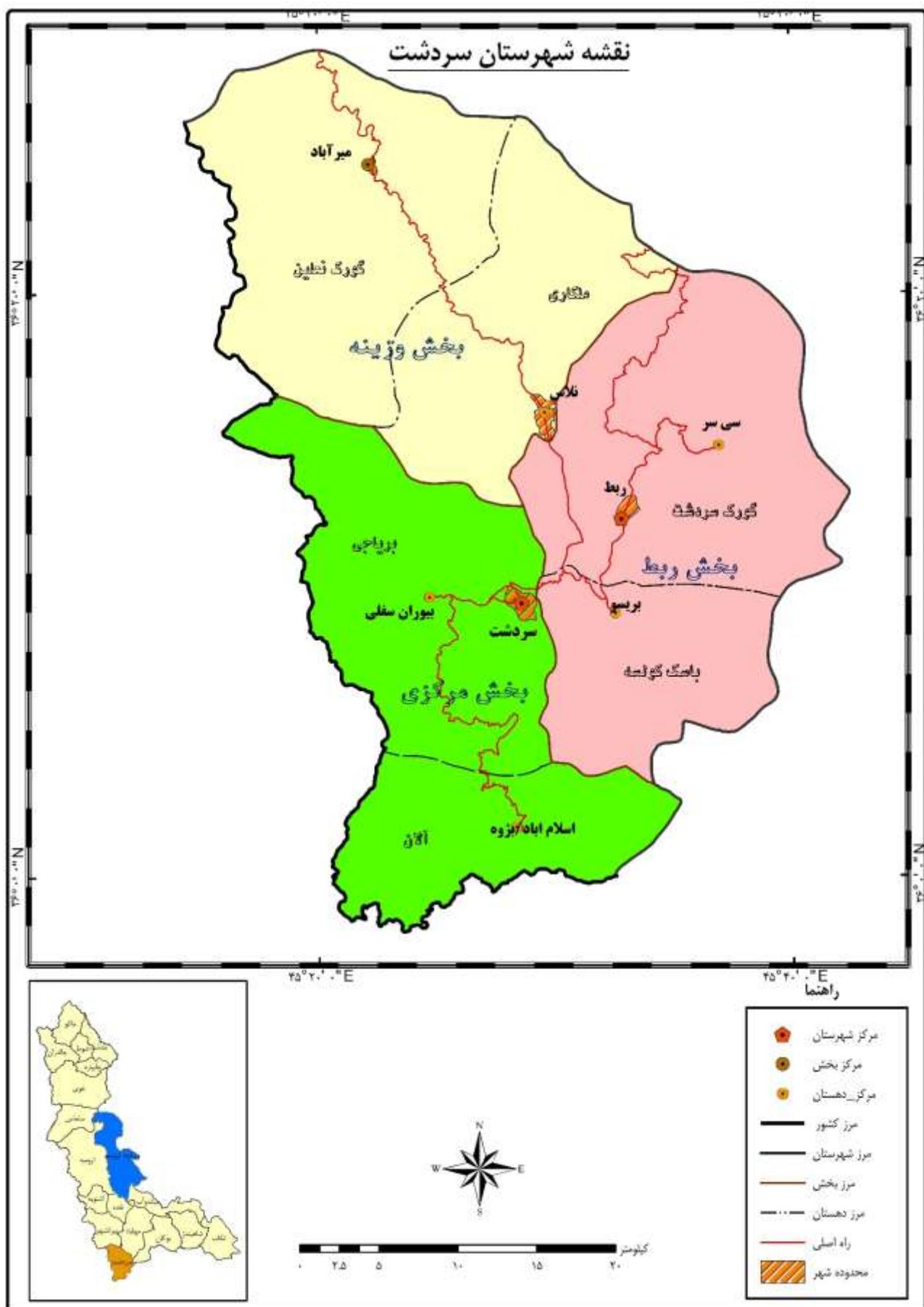

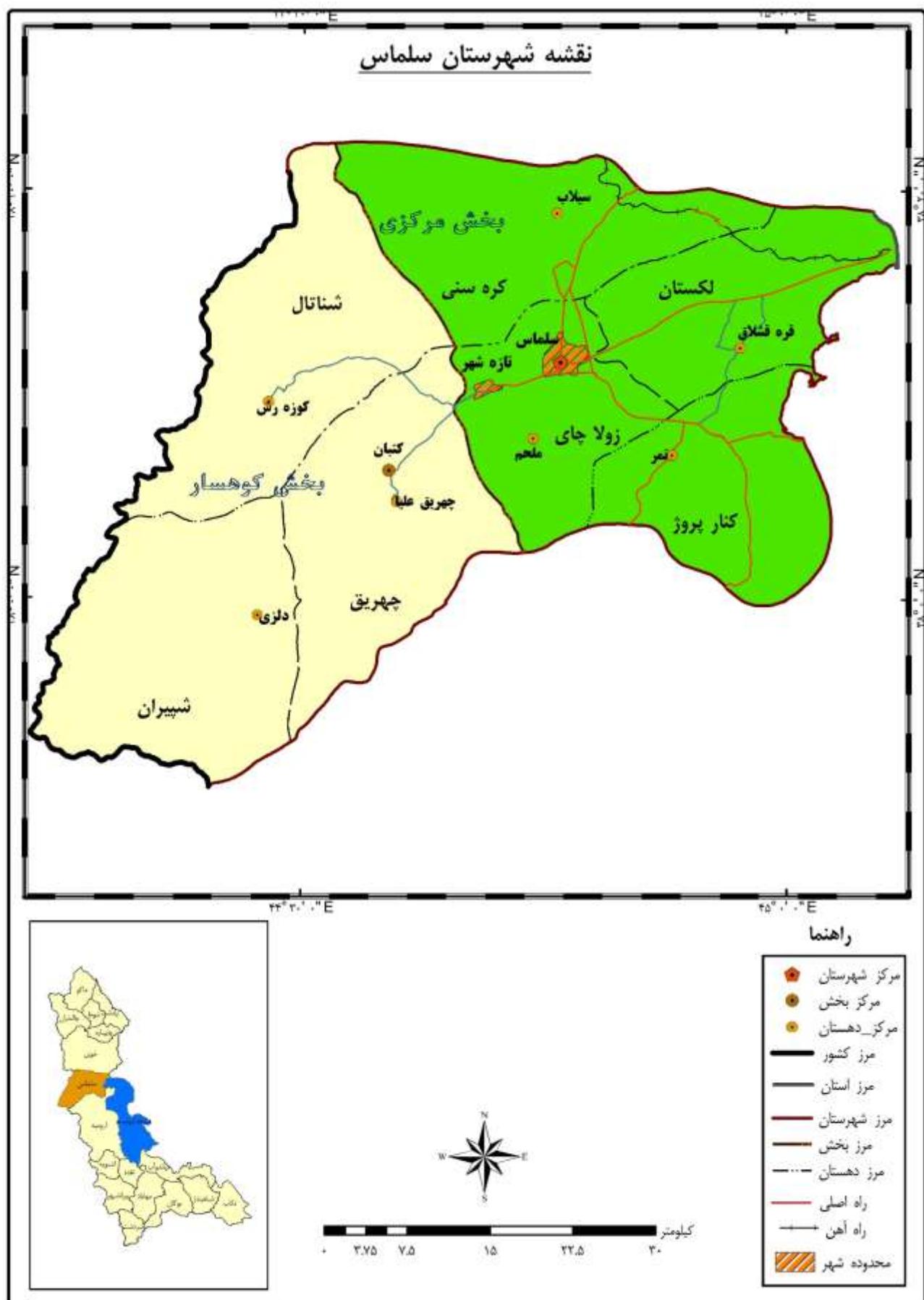

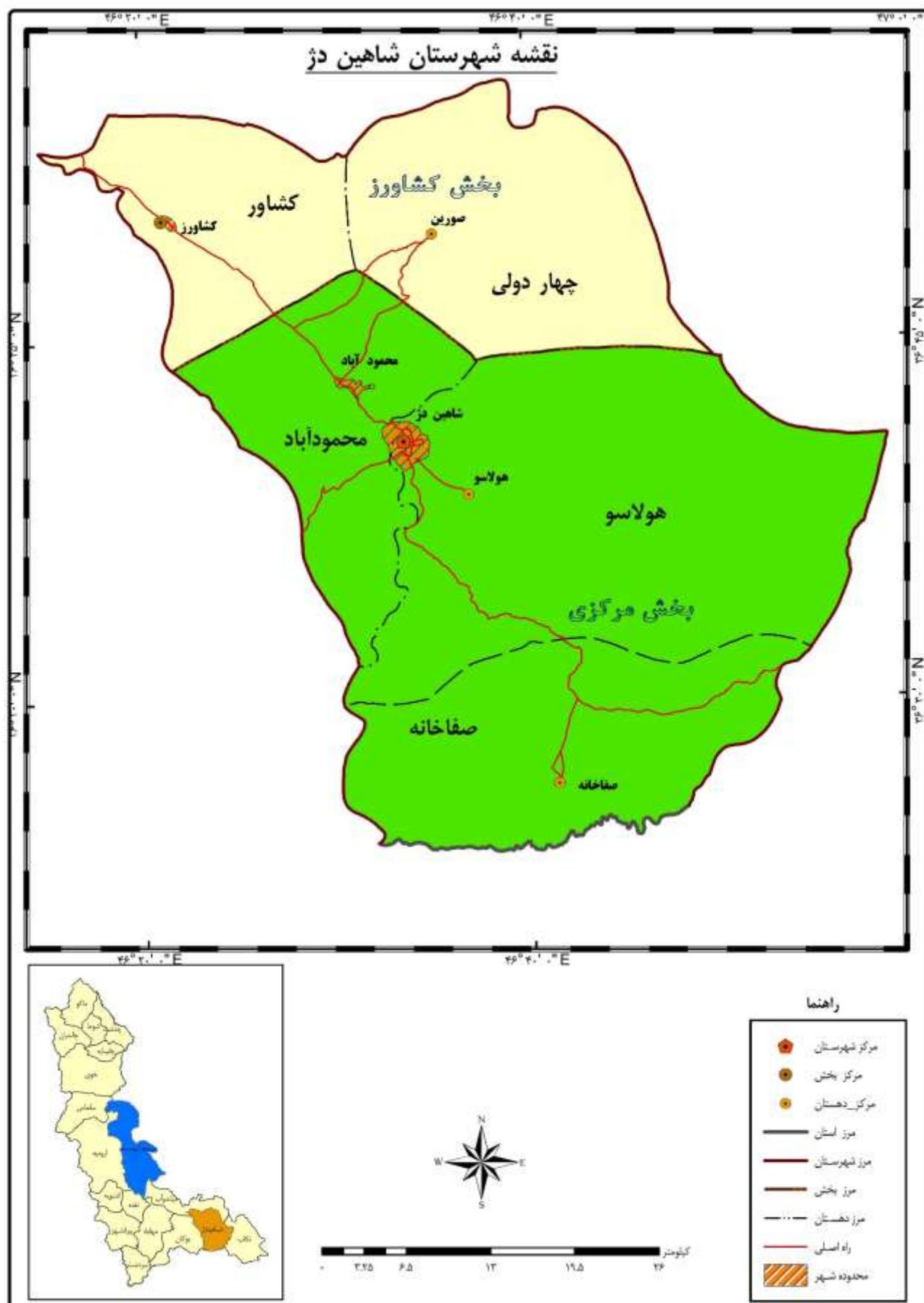

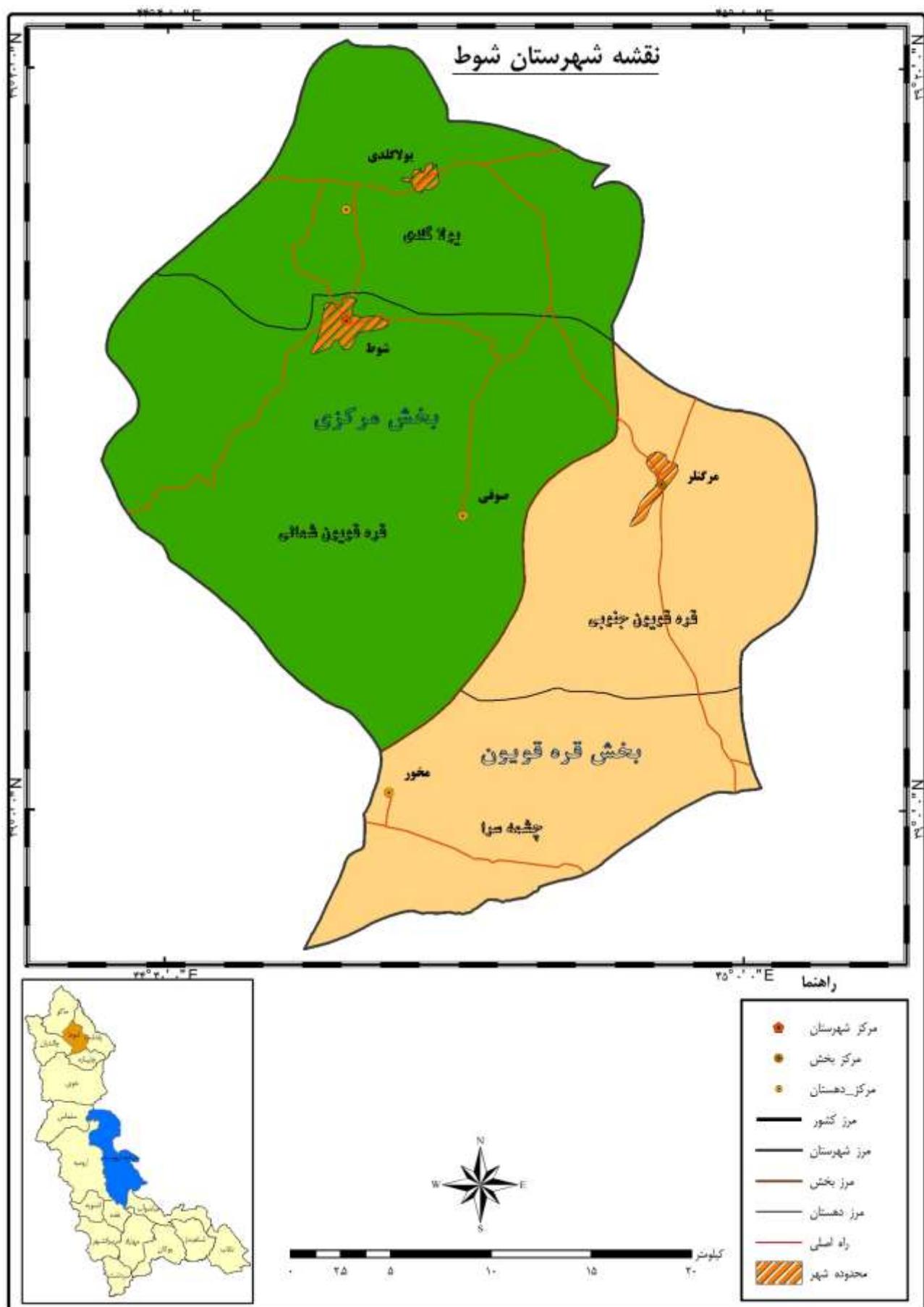

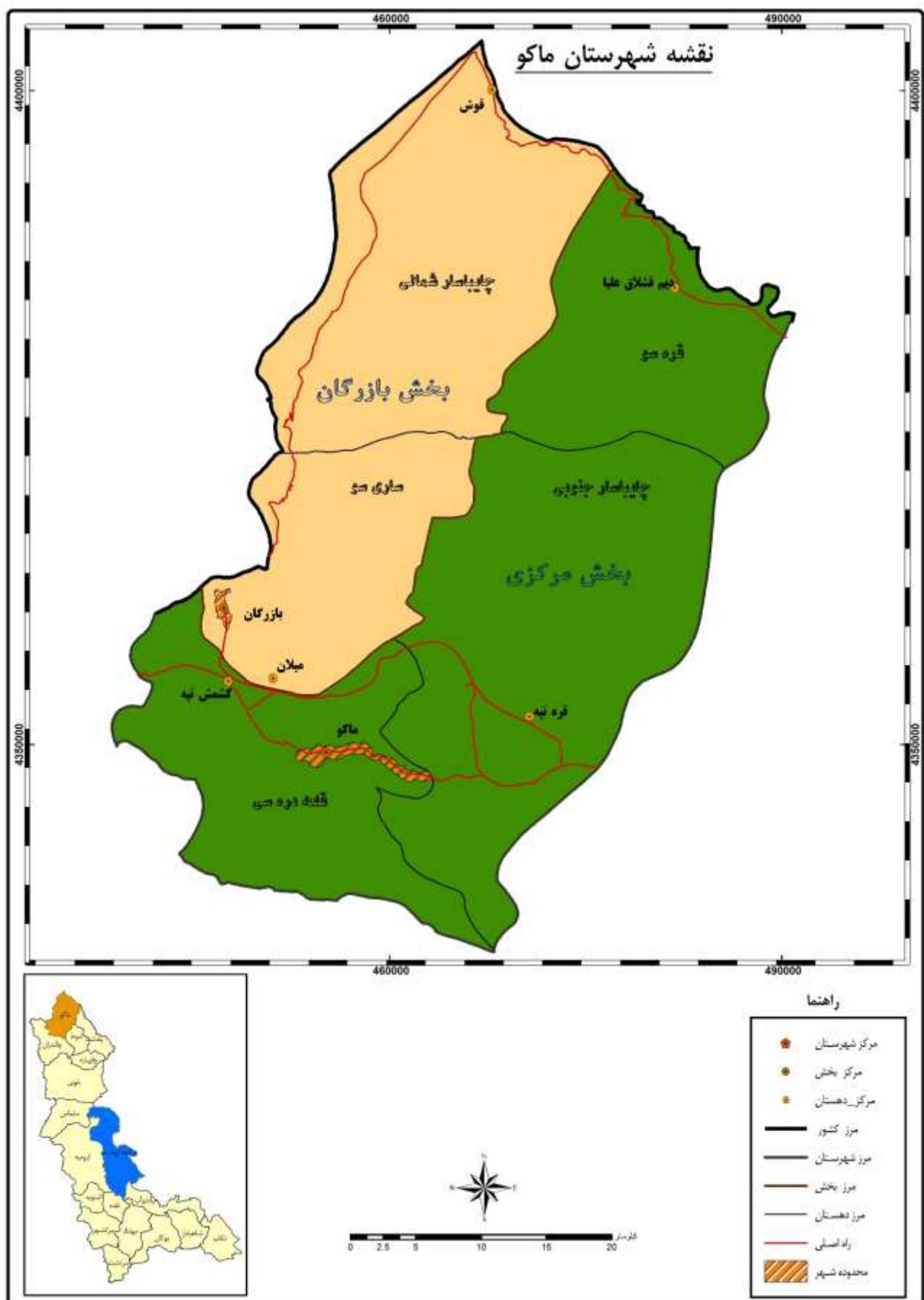

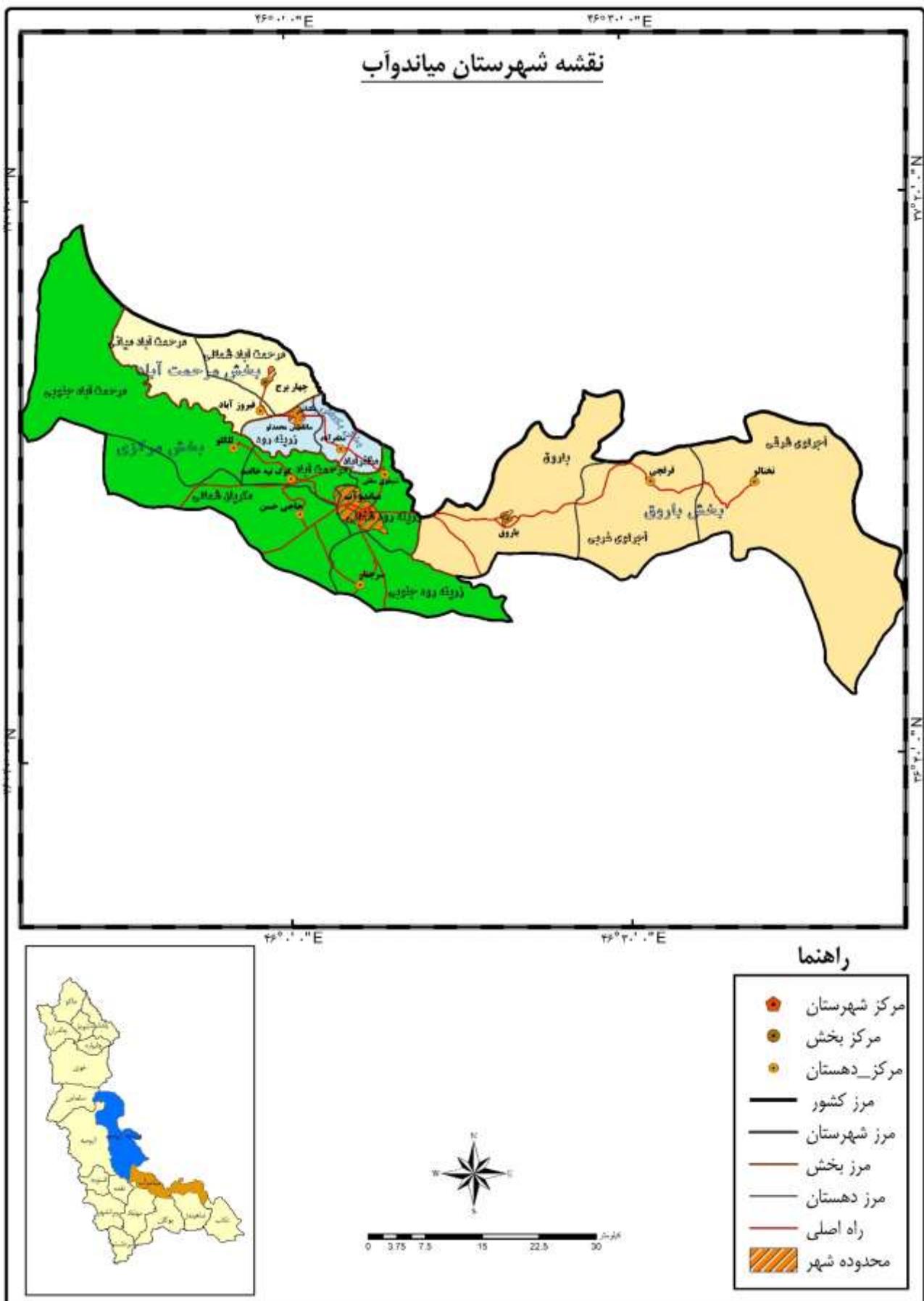

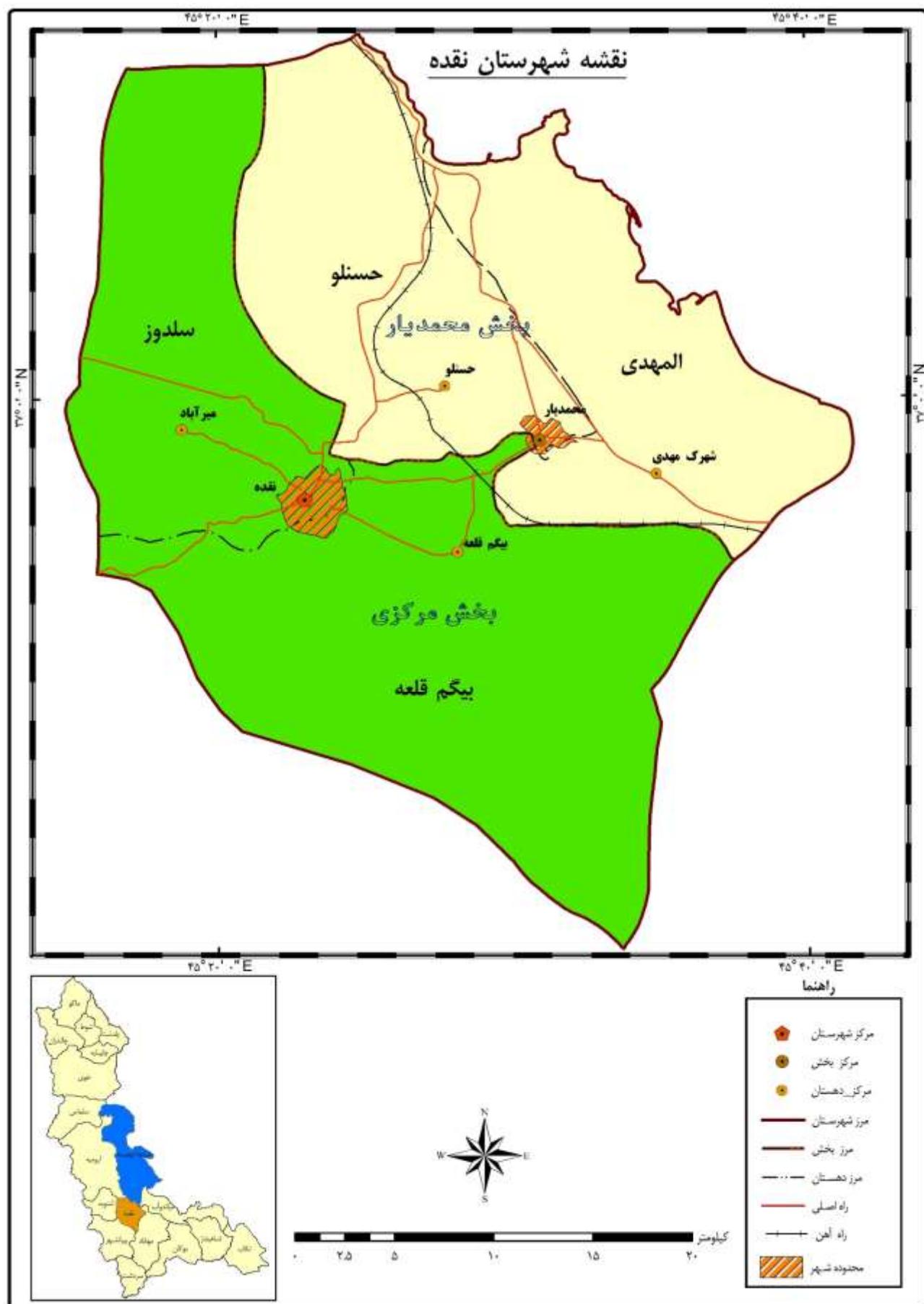

۱- مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی: ۱۳۹۹

ایستگاه	نام شهر یا دهستان محل استقرار	نوع ایستگاه	سال تأسیس	ارتفاع از سطح دریا (متر)
ارومیه	.....	سینوپتیک اصلی	۱۳۲۹	۱۳۲۸/۰
اشنویه	.....	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۸۴	۱۴۱۵/۹
بوکان	.....	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۸۳	۱۳۸۶/۱
پلدشت	.....	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۹۰	۷۹۲/۰
پیرانشهر	.....	سینوپتیک اصلی	۱۳۶۴	۱۴۴۳/۵
تکاب	.....	سینوپتیک اصلی	۱۳۶۴	۱۸۱۷/۲
چالدران	.....	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۸۲	۱۸۸۸/۰
خوی	.....	سینوپتیک اصلی	۱۳۳۸	۱۱۰۳/۴
دانشگاه نازلو	.....	هواشناسی کشاورزی	۱۳۹۵	۱۳۶۳/۰
سردشت	.....	سینوپتیک اصلی	۱۳۶۵	۱۵۵۶/۸
سلماس	.....	سینوپتیک اصلی	۱۳۸۰	۱۳۳۹/۳
شاهیندژ	.....	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۸۵	۱۳۹۵/۰
چایپاره	.....	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۸۰	۱۱۷۰/۹
کهریز	.....	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۸۴	۱۳۳۶/۰
ماکو	.....	سینوپتیک اصلی	۱۳۶۳	۱۴۱۱/۲
مهاباد	.....	سینوپتیک اصلی	۱۳۶۳	۱۳۵۱/۸
میاندوآب	.....	هواشناسی کشاورزی	۱۳۸۰	۱۲۷۰/۲
نقده	.....	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۸۰	۱۳۰۷/۰

۱- مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی: ۱۳۹۹ (دبale)

طول و عرض جغرافیایی						ایستگاه	
عرض شمالی			طول شرقی				
درجه	دقیقه	ثانیه	درجه	دقیقه	ثانیه		
۳۷	۳۹	۳۰	۴۵	۳	۱۹	ارومیه	
۳۷	۳	۲۸	۴۵	۸	۱۳	اشنویه	
۳۶	۳۱	۳۶	۴۶	۱۳	۵۴	بوکان	
۳۹	۱۹	۰	۴۵	۴	۰	پلدشت	
۳۶	۴۱	۵۲	۴۵	۸	۴۸	پیرانشهر	
۳۶	۲۳	۴۴	۴۷	۵	۵۴	تکاب	
۳۹	۳	۳۷	۴۴	۲۴	۲۴	چالدران	
۳۸	۳۳	۲۹	۴۴	۵۹	۴۳	خوی	
۳۷	۲۳	۲۴	۴۴	۳۴	۴۷	دانشگاه نازلو	
۳۶	۸	۵۳	۴۵	۲۹	۸	سردشت	
۳۸	۱۲	۵۶	۴۴	۵۰	۵۳	سلماس	
۳۶	۴۰	۰	۴۶	۴۳	۵۹	شاهیندز	
۳۸	۵۴	۳۷	۴۵	۰	۲۸	چایپاره	
۳۷	۵۱	۵۹	۴۴	۵۷	۱	کهریز	
۳۹	۲۲	۴۵	۴۴	۲۳	۳۰	ماکو	
۳۶	۴۵	۱۱	۴۵	۴۲	۵۵	مهاباد	
۳۶	۵۸	۰	۴۶	۲	۵۹	میاندوآب	
۳۶	۵۶	۴۴	۴۵	۲۴	۴۷	نقده	

مأحد- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان غربی.

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹

ارومیه					ماه
دماهی هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین پیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین پیشینه	
-۱/۴	۲۲/۴	۹/۲	۳/۵	۱۴/۸	فروردین.....
۳/۸	۲۷/۰	۱۴/۸	۷/۶	۲۲/۰	اردیبهشت.....
۶/۰	۳۲/۶	۲۰/۵	۱۱/۹	۲۹/۱	خرداد.....
۱۱/۰	۳۸/۰	۲۳/۳	۱۵/۸	۳۰/۸	تیر.....
۱۱/۰	۳۸/۸	۲۳/۶	۱۵/۹	۳۱/۳	مرداد.....
۹/۶	۳۵/۲	۲۱/۱	۱۲/۹	۲۹/۳	شهریور.....
۳/۶	۲۸/۶	۱۵/۳	۷/۶	۲۳/۰	مهر.....
-۰/۲	۲۳/۴	۱۰/۱	۴/۶	۱۵/۵	آبان.....
-۴/۲	۱۰/۴	۱/۶	-۰/۴	۳/۶	آذر.....
-۹/۶	۹/۴	-۰/۶	-۵/۳	۴/۱	دی.....
-۱۲/۲	۱۸/۷	۲/۷	-۳/۴	۸/۷	بهمن.....
-۷/۴	۱۹/۱	۴/۴	-۲/۰	۱۰/۸	اسفند.....

ارومیه							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعتی آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای نسبی	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	
۱۶	۱۸۹/۴	۰	۲	۶۳	۱۳/۰	۵۶/۹	فروردین.....
۱۱	۲۸۰/۵	۱	۲	۵۸	۹/۹	۵۲/۱	اردیبهشت.....
۱۲	۳۶۳/۳	۰	۲	۴۶	۵/۹	۸/۱	خرداد.....
۱۵	۳۴۲/۳	۰	۲	۴۹	۵/۰	۸/۲	تیر.....
۱۰	۳۷۱/۹	۰	۲	۴۸	۰/۱	۰/۱	مرداد.....
۱۲	۳۲۹/۷	۰	۲	۴۸	۷/۰	۸/۰	شهریور.....
۸	۲۷۹/۳	۰	۲	۵۳	۰/۲	۰/۲	مهر.....
۹	۱۶۲/۴	۰	۲	۶۳	۲۰/۰	۵۳/۴	آبان.....
۶	۵۹/۲	۰	۲	۸۱	۱۷/۰	۲۸/۳	آذر.....
۱۲	۱۴۳/۲	۰	۲	۷۲	۱/۰	۳/۸	دی.....
۳۰	۲۰۰/۷	۰	۲	۶۶	۳۴/۶	۴۴/۵	بهمن.....
۱۹	۲۲۶/۰	۱	۲	۵۶	۱۵/۰	۲۹/۷	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

اشنویه					ماه
دما (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۲/۰	۲۱/۷	۸/۷	۳/۲	۱۴/۲	فروردین.....
۱/۹	۲۷/۴	۱۴/۰	۷/۳	۲۰/۷	اردیبهشت.....
۳/۵	۳۲/۳	۱۹/۱	۱۰/۲	۲۸/۰	خرداد.....
۸/۲	۳۹/۲	۲۳/۰	۱۵/۰	۳۱/۰	تیر.....
۱۰/۵	۳۶/۹	۲۳/۵	۱۵/۳	۳۱/۶	مرداد.....
۶/۷	۳۳/۱	۲۱/۱	۱۲/۹	۲۹/۳	شهریور.....
-۰/۱	۳۱/۰	۱۴/۷	۵/۷	۲۳/۶	مهر.....
-۲/۵	۲۵/۶	۱۰/۰	۳/۱	۱۶/۹	آبان.....
-۶/۵	۱۳/۶	۲/۳	-۱/۶	۶/۱	آذر.....
-۱۱/۲	۱۴/۵	۱/۱	-۶/۰	۸/۲	دی.....
-۲۴/۱	۱۸/۰	۱/۷	-۵/۱	۸/۴	بهمن.....
-۸/۶	۱۷/۳	۴/۷	-۰/۷	۱۰/۱	اسفند.....

اشنویه							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای نسبی (درصد)	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	
۱۶	۱۸۰/۹	.	۴	۶۸	۱۹/۰	۱۱۷/۲	فروردین.....
۲۴	۲۴۵/۷	۱	۰	۶۲	۱۲/۰	۴۹/۰	اردیبهشت.....
۲۴	۳۳۵/۴	.	۰	۴۹	۲/۱	۶/۱	خرداد.....
۱۸	۳۲۲/۴	.	۰	۵۱	۴/۰	۵/۰	تیر.....
۲۰	۳۴۲/۷	.	۰	۵۳	۰/۰	۰/۰	مرداد.....
۱۸	۳۱۶/۹	.	۰	۵۱	۱/۰	۰/۰	شهریور.....
۱۷	۲۶۵/۴	.	۱	۵۶	۶/۰	۹/۷	مهر.....
۱۴	۱۶۲/۴	.	۵	۶۸	۱۳/۰	۵۷/۱	آبان.....
۱۴	۶۴/۷	.	۱۲	۸۳	۳۴/۰	۸۹/۳	آذر.....
۲۴	۱۳۱/۰	.	۲۵	۷۳	۵/۰	۷۱/۵	دی.....
۲۳	۱۸۳/۵	.	۲۱	۶۴	۴۷/۰	۸۰/۹	بهمن.....
۲۸	۲۰۷/۶	.	۱۹	۶۰	۲۵/۰	۵۶/۹	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

بوکان					ماه	
دماهی هوا (درجه سلسیوس)						
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه		
۰/۰	۲۳/۱	۹/۸	۴/۱	۱۵/۵	فروردین.....	
۴/۷	۲۹/۳	۱۵/۶	۸/۷	۲۲/۵	اردیبهشت.....	
۵/۶	۳۵/۰	۲۲/۰	۱۲/۸	۳۱/۲	خرداد.....	
۱۲/۹	۴۰/۵	۲۵/۳	۱۶/۹	۳۳/۶	تیر.....	
۱۵/۱	۳۹/۸	۲۶/۸	۱۸/۸	۳۴/۷	مرداد.....	
۹/۹	۳۵/۶	۲۳/۷	۱۴/۷	۳۲/۶	شهریور.....	
۲/۷	۳۴/۲	۱۷/۴	۸/۴	۲۶/۴	مهر.....	
۰/۲	۲۸/۲	۱۲/۷	۶/۱	۱۹/۲	آبان.....	
-۵/۰	۱۴/۳	۳/۴	-۰/۳	۷/۰	آذر.....	
-۹/۰	۱۸/۱	۱/۴	-۴/۲	۶/۹	دی.....	
-۱۶/۸	۱۹/۹	۳/۷	-۲/۵	۹/۹	بهمن.....	
-۶/۶	۲۰/۴	۶/۳	۰/۳	۱۲/۳	اسفند.....	

بوکان							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۱۲	۲۱۱/۸	۰	۰	۶۳	۱۰/۰	۷۲/۵	فروردین.....
۱۲	۲۸۴/۳	۲	۰	۵۵	۹/۰	۴۵/۰	اردیبهشت.....
۲۰	۳۳۵/۴	۲	۰	۳۱	۰/۰	۰/۰	خرداد.....
۱۰	۳۴۸/۸	۰	۰	۳۵	۰/۳	۰/۳	تیر.....
۸	۳۷۲/۴	۰	۰	۳۵	۳/۰	۰/۱	مرداد.....
۸	۳۳۹/۹	۰	۰	۳۲	۰/۰	۰/۲	شهریور.....
۸	۲۸۰/۵	۰	۳	۳۶	۲/۰	۴/۵	مهر.....
۷	۱۷۳/۹	۰	۰	۵۳	۲۱/۱	۵۵/۶	آبان.....
۶	۶۳/۷	۱	۱۴	۸۲	۲۲/۰	۸۹/۳	آذر.....
۱۰	۱۵۱/۲	۰	۲۵	۶۹	۰/۵	۱/۲	دی.....
۱۲	۱۸۱/۲	۰	۱۷	۶۳	۱۱/۰	۴۱/۲	بهمن.....
۱۵	۲۲۱/۷	۱	۱۵	۵۸	۱۲/۰	۲۴/۸	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

پلدشت					ماه
دماه هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۱/۰	۲۶/۰	۱۱/۴	۵/۶	۱۷/۲	فروردین.....
۴/۰	۳۰/۹	۱۶/۱	۹/۶	۲۲/۶	اردیبهشت.....
۱۰/۴	۳۷/۰	۲۵/۲	۱۶/۲	۳۴/۲	خرداد.....
۱۶/۸	۴۲/۶	۲۷/۳	۲۰/۴	۳۴/۲	تیر.....
۱۶/۸	۴۲/۶	۲۷/۸	۲۰/۶	۳۵/۰	مرداد.....
۱۳/۰	۴۰/۰	۲۵/۵	۱۷/۸	۳۳/۲	شهریور.....
۵/۸	۳۱/۲	۱۸/۶	۱۰/۸	۲۶/۳	مهر.....
-۰/۴	۲۸/۴	۱۲/۴	۵/۰	۱۹/۸	آبان.....
-۶/۰	۱۴/۰	۴/۷	۰/۰	۹/۴	آذر.....
-۱۰/۴	۱۶/۰	-۱/۷	-۵/۲	۱/۸	دی.....
-۱۷/۰	۲۱/۰	۱/۸	-۴/۴	۸/۰	بهمن.....
-۸/۰	۲۰/۰	۵/۱	-۰/۶	۱۰/۸	اسفند.....

پلدشت							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۱۱	۲۰۴/۹	۰	۰	۵۸	۱۶/۰	۳۵/۹	فروردین.....
۱۶	۲۳۱/۲	۰	۰	۵۰	۱۰/۶	۶۱/۱	اردیبهشت.....
۱۶	۳۰۶/۲	۰	۰	۴۱	۳/۰	۶/۷	خرداد.....
۱۳	۲۸۴/۹	۰	۰	۵۰	۱۴/۰	۱۴/۹	تیر.....
۱۴	۳۲۹/۷	۰	۰	۳۸	۸/۰	۲۸/۴	مرداد.....
۹	۳۲۸/۶	۰	۰	۳۴	۵/۰	۱۰/۰	شهریور.....
۱۲	۲۷۳/۶	۰	۰	۶۱	۹/۰	۱۰/۶	مهر.....
۹	۱۸۵/۳	۰	۱	۶۴	۵/۸	۸/۲	آبان.....
۸	۸۸/۳	۰	۱۱	۷۷	۳/۶	۱۰/۱	آذر.....
۸	۶۱/۸	۰	۲۸	۸۷	۵/۰	۲۰/۴	دی.....
۱۵	۱۴۹/۳	۰	۲۳	۷۶	۶/۰	۱۳/۶	بهمن.....
۱۴	۲۲۴/۶	۰	۱۷	۶۷	۲۲/۰	۶۳/۰	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

پیرانشهر					ماه	
دماهی هوا (درجه سلسیوس)						
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه		
۱/۴	۲۱/۴	۹/۵	۵/۱	۱۳/۹	فروردین.....	
۴/۶	۲۸/۴	۱۵/۶	۱۰/۲	۲۱/۰	اردیبهشت.....	
۹/۴	۳۲/۴	۲۲/۰	۱۵/۲	۲۸/۸	خرداد.....	
۱۳/۰	۳۸/۴	۲۵/۱	۱۸/۶	۳۱/۶	تیر.....	
۱۶/۴	۳۸/۲	۲۶/۳	۱۹/۵	۳۳/۰	مرداد.....	
۱۳/۲	۳۴/۶	۲۳/۹	۱۶/۶	۳۱/۱	شهریور.....	
۵/۶	۳۲/۶	۱۷/۹	۱۰/۸	۲۵/۰	مهر.....	
۱/۴	۲۷/۰	۱۲/۵	۷/۲	۱۷/۷	آبان.....	
-۴/۴	۱۲/۴	۲/۷	۰/۱	۵/۲	آذر.....	
-۶/۶	۱۵/۴	۲/۳	-۲/۸	۷/۳	دی.....	
-۱۵/۴	۱۷/۴	۳/۴	-۱/۴	۸/۱	بهمن.....	
-۴/۰	۱۷/۸	۶/۱	۲/۰	۱۰/۲	اسفند.....	

پیرانشهر								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای نسبی (درصد)	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۲۲	۱۸۹/۱	۰	۰	۶۶	۳۳/۰	۱۷۸/۸	فروردین.....	
۲۵	۲۵۷/۱	۱	۰	۵۸	۳۲/۰	۸۲/۱	اردیبهشت.....	
۲۰	۳۴۵/۹	۰	۰	۴۱	۲/۷	۶/۷	خرداد.....	
۱۴	۳۴۵/۳	۰	۰	۴۵	۴/۶	۴/۴	تیر.....	
۱۱	۳۴۹/۳	۰	۰	۴۵	۰/۱	۰/۱	مرداد.....	
۲۲	۳۲۰/۰	۰	۰	۴۳	۰/۵	۰/۵	شهریور.....	
۱۵	۲۶۷/۸	۰	۰	۴۷	۰/۳	۰/۳	مهر.....	
۱۲	۱۵۳/۸	۰	۰	۶۳	۲۴/۰	۹۳/۷	آبان.....	
۹	۶۲/۰	۰	۱۶	۸۲	۶۶/۰	۱۲۱/۲	آذر.....	
۲۰	۱۷۲/۵	۰	۲۲	۶۸	۱۹/۰	۸۲/۳	دی.....	
۲۳	۱۷۵/۹	۱	۲۳	۶۷	۹۷/۰	۱۶۱/۱	بهمن.....	
۲۵	۲۰۲/۱	۰	۱۰	۶۱	۳۳/۰	۷۱/۰	اسفند.....	

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

تکاب					ماه	
دماهی هوا (درجه سلسیوس)						
پایین‌ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه		
-۳/۲	۱۸/۴	۶/۵	۱/۲	۱۱/۸	فروردین.....	
۱/۸	۲۵/۴	۱۱/۶	۴/۸	۱۸/۳	اردیبهشت.....	
۲/۴	۳۲/۴	۱۷/۶	۷/۱	۲۸/۰	خرداد.....	
۷/۰	۳۶/۲	۲۱/۷	۱۳/۱	۳۰/۲	تیر.....	
۹/۰	۳۶/۲	۲۳/۵	۱۴/۰	۳۳/۰	مرداد.....	
۷/۸	۳۱/۶	۱۹/۹	۱۰/۵	۲۹/۳	شهریور.....	
-۱/۰	۳۰/۴	۱۳/۱	۳/۲	۲۳/۰	مهر.....	
-۳/۶	۲۳/۶	۸/۵	۱/۹	۱۵/۱	آبان.....	
-۷/۴	۹/۴	۰/۷	-۳/۰	۴/۳	آذر.....	
-۱۷/۲	۱۴/۲	-۱/۲	-۸/۰	۵/۶	دی.....	
-۱۸/۰	۱۷/۶	۰/۸	-۵/۴	۶/۹	بهمن.....	
-۱۰/۰	۱۶/۸	۲/۳	-۳/۹	۸/۴	اسفند.....	

تکاب							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۱۸	۱۹۷/۸	۰	۹	۶۶	۲۴/۲	۸۹/۹	
۲۲	۲۸۴/۵	۱	۰	۶۵	۲۴/۰	۷۰/۸	فروردین.....
۲۴	۳۶۹/۶	۱	۰	۴۰	۰/۰	۰/۰	اردیبهشت.....
۱۳	۳۲۲/۰	۰	۰	۴۰	۱۰/۰	۱۳/۲	خرداد.....
۱۸	۳۶۲/۴	۰	۰	۳۸	۲/۰	۱/۶	تیر.....
۱۳	۳۴۲/۴	۰	۰	۳۷	۰/۰	۰/۰	مرداد.....
۱۲	۲۸۷/۹	۰	۱	۴۶	۶/۰	۱۰/۰	شهریور.....
۱۴	۱۸۷/۹	۱	۱۰	۶۶	۱۷/۰	۷۴/۶	مهر.....
۱۶	۹۲/۸	۰	۲۵	۷۹	۲۵/۰	۷۳/۴	آبان.....
۹	۲۰۱/۴	۰	۲۹	۷۰	۳/۶	۶/۹	آذر.....
۲۷	۲۰۲/۵	۰	۲۷	۶۹	۱۲/۰	۵۲/۸	دی.....
۲۵	۲۱۷/۸	۱	۲۵	۶۰	۷/۹	۱۵/۸	بهمن.....
							اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دباله)

چالدران					ماه	
دماهی هوا (درجه سلسیوس)						
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه		
-۵/۲	۱۷/۰	۵/۳	۰/۶	۹/۹	فروردین.....	
-۰/۸	۲۳/۶	۹/۹	۴/۲	۱۵/۵	اردیبهشت.....	
-۳/۶	۲۶/۴	۱۵/۰	۳/۶	۲۶/۴	خرداد.....	
۷/۸	۳۳/۴	۱۸/۸	۱۲/۱	۲۵/۴	تیر.....	
۸/۶	۳۱/۸	۲۰/۰	۱۳/۴	۲۶/۵	مرداد.....	
۷/۰	۳۰/۸	۱۸/۵	۱۱/۲	۲۵/۸	شهریور.....	
۴/۲	۲۴/۸	۱۲/۶	۵/۲	۱۹/۹	مهر.....	
-۱۰/۰	۲۲/۸	۷/۸	۲/۰	۱۳/۶	آبان.....	
-۱۰/۰	۸/۴	-۰/۱	-۴/۱	۳/۹	آذر.....	
-۲۰/۰	۱۲/۰	-۳/۹	-۹/۷	۲/۰	دی.....	
-۲۶/۰	۱۱/۴	-۱/۶	-۷/۰	۳/۹	بهمن.....	
-۱۶/۶	۸/۰	-۱/۰	-۵/۴	۳/۴	اسفند.....	

چالدران							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۱۵	۱۵۳/۰	۰	۹	۷۴	۵/۶	۲۷/۶	فروردین.....
۲۰	۲۱۸/۳	۰	۱	۶۴	۱۴/۴	۶۰/۵	اردیبهشت.....
۲۳	۳۱۴/۳	۱	۰	۵۴	۲۱/۰	۴۷/۷	خرداد.....
۱۵	۲۸۰/۶	۰	۰	۵۹	۱۲/۰	۳۸/۳	تیر.....
۲۰	۳۱۱/۴	۱	۰	۵۸	۱۱/۰	۱۶/۸	مرداد.....
۱۲	۳۲۰/۶	۱	۰	۵۲	۶/۰	۸/۸	شهریور.....
۱۱	۲۵۴/۱	۰	۰	۶۰	۷/۰	۱۴/۱	مهر.....
۱۰	۱۸۱/۱	۰	۱۴	۶۶	۴/۰	۱۴/۸	آبان.....
۷	۱۰۱/۶	۰	۲۶	۸۱	۴/۲	۹/۸	آذر.....
۲۰	۱۷۸/۱	۰	۳۰	۷۰	۷/۰	۱۴/۳	دی.....
۱۴	۱۹۳/۳	۰	۲۸	۶۶	۵/۰	۵/۳	بهمن.....
۲۰	۱۷۱/۶	۰	۲۹	۵۴	۱۱/۰	۵۲/۰	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

چاپاره					ماه	
دماهی هوا (درجه سلسیوس)						
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه		
۰/۹	۲۳/۱	۱۰/۲	۵/۶	۱۴/۸	فروردین.....	
۳/۳	۲۷/۹	۱۴/۹	۹/۵	۲۰/۲	اردیبهشت.....	
۹/۶	۳۵/۰	۲۳/۵	۱۶/۱	۳۰/۸	خرداد.....	
۱۴/۷	۴۰/۰	۲۵/۸	۱۹/۷	۳۱/۹	تیر.....	
۱۶/۷	۳۹/۹	۲۶/۰	۱۹/۹	۳۲/۱	مرداد.....	
۱۳/۶	۳۶/۶	۲۴/۲	۱۷/۹	۳۰/۵	شهریور.....	
۷/۳	۲۹/۰	۱۷/۹	۱۲/۲	۲۳/۶	مهر.....	
۰/۸	۲۵/۵	۱۲/۰	۷/۳	۱۶/۷	آبان.....	
-۲/۹	۱۰/۰	۳/۶	۰/۸	۶/۴	آذر.....	
-۱۰/۲	۱۴/۱	-۱/۱	-۴/۶	۲/۵	دی.....	
-۱۳/۴	۱۸/۴	۲/۲	-۲/۴	۶/۸	بهمن.....	
-۷/۲	۲۸/۰	۴/۲	-۰/۴	۸/۷	اسفند.....	

چاپاره								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعتی (ساعت)	آفتابی غبار	تعداد روزهای همراه با گرد و غمبر	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی- متر)	
۱۳	۱۷۴/۱	.	.	.	۶۱	۱۱/۰	۳۱/۸	فروردین.....
۲۰	۲۲۸/۰	.	.	.	۵۹	۱۷/۷	۷۷/۹	اردیبهشت.....
۲۳	۳۰۱/۶	.	.	.	۳۴	۷/۰	۱۰/۷	خرداد.....
۱۷	۲۸۲/۰	.	.	.	۴۰	۲/۰	۶/۷	تیر.....
۱۸	۳۱۵/۶	.	.	.	۴۱	۵/۰	۸/۱	مرداد.....
۱۷	۳۲۶/۶	.	.	.	۳۹	۲۰/۲	۲۶/۵	شهریور.....
۱۵	۲۶۶/۶	.	.	.	۴۷	۶/۰	۷/۴	مهر.....
۱۱	۱۸۰/۰	.	.	.	۵۱	۶/۳	۸/۵	آبان.....
۱۴	۸۷/۴	.	۱۳	۷۳	۴/۰	۱۵/۴	۱۵/۴	آذر.....
۱۶	۱۲۳/۶	.	۲۵	۷۴	۴/۰	۱۰/۹	۱۰/۹	دی.....
۱۶	۱۸۴/۳	.	۱۹	۶۳	۶/۹	۱۶/۰	۱۶/۰	بهمن.....
۱۸	۱۷۶/۱	.	۱۶	۶۲	۹/۰	۲۹/۵	۲۹/۵	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبale)

خوی					ماه	
دماهی هوا (درجه سلسیوس)						
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه		
۰/۲	۲۴/۰	۱۰/۷	۵/۲	۱۶/۲	فروردین.....	
۴/۲	۲۹/۰	۱۵/۷	۹/۲	۲۲/۱	اردیبهشت.....	
۸/۶	۳۵/۶	۲۳/۱	۱۴/۶	۳۱/۶	خرداد.....	
۱۴/۴	۴۲/۰	۲۵/۷	۱۸/۵	۳۲/۸	تیر.....	
۱۴/۸	۴۲/۸	۲۶/۲	۱۸/۷	۳۳/۶	مرداد.....	
۱۱/۶	۳۶/۸	۲۳/۳	۱۵/۱	۳۱/۴	شهریور.....	
۴/۰	۲۸/۸	۱۷/۰	۹/۰	۲۴/۹	مهر.....	
-۱/۶	۲۸/۰	۱۱/۹	۵/۴	۱۸/۳	آبان.....	
-۴/۶	۱۴/۰	۴/۶	۱/۱	۸/۱	آذر.....	
-۱۱/۰	۱۴/۸	-۰/۳	-۴/۵	۴/۰	دی.....	
-۱۲/۸	۱۹/۰	۳/۷	-۲/۵	۹/۹	بهمن.....	
-۶/۰	۲۱/۴	۵/۱	-۰/۸	۱۰/۹	اسفند.....	

خوی							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
۱۱	۱۸۱/۵	.	.	۶۵	۱۵/۲	۵۳/۱	فروردین.....
۱۷	۲۲۸/۰	.	.	۶۱	۳۴/۰	۶۲/۵	اردیبهشت.....
۱۹	۳۵۶/۵	.	.	۴۲	۸/۰	۱۶/۷	خرداد.....
۱۵	۲۹۳/۱	.	.	۴۷	۱۲/۱	۲۳/۴	تیر.....
۱۰	۳۲۲/۴	.	.	۴۶	۲/۰	۳/۴	مرداد.....
۹	۳۱۹/۴	.	.	۴۸	۸/۰	۱۵/۵	شهریور.....
۱۰	۲۵۰/۲	.	.	۵۵	۴/۰	۶/۸	مهر.....
۱۰	۱۶۹/۷	.	۵	۶۰	۷/۱	۱۱/۶	آبان.....
۱۰	۹۶/۶	.	۱۰	۷۲	۴/۰	۱۲/۴	آذر.....
۱۲	۹۱/۸	.	۲۴	۷۶	۴/۱	۸/۸	دی.....
۱۷	۱۸۷/۱	.	۲۰	۶۲	۱۱/۷	۱۵/۵	بهمن.....
۱۵	۱۸۱/۵	.	۱۹	۶۲	۷/۰	۱۹/۱	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دباله)

سردشت					ماه
دماهی هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۰/۵	۱۹/۶	۹/۵	۵/۹	۱۳/۰	فروردین.....
۵/۲	۲۷/۴	۱۵/۴	۱۱/۲	۱۹/۵	اردیبهشت.....
۱۱/۰	۳۲/۰	۲۲/۳	۱۸/۳	۲۸/۳	خرداد.....
۱۳/۲	۳۸/۰	۲۶/۵	۲۱/۴	۳۱/۶	تیر.....
۱۹/۲	۳۷/۸	۲۷/۶	۲۲/۵	۳۲/۶	مرداد.....
۱۵/۶	۳۳/۴	۲۵/۷	۲۰/۸	۳۰/۵	شهریور.....
۱۰/۰	۳۱/۶	۱۹/۴	۱۴/۷	۲۴/۱	مهر.....
۴/۰	۲۵/۰	۱۳/۳	۹/۸	۱۶/۸	آبان.....
-۳/۸	۱۲/۶	۳/۹	۱/۳	۶/۴	آذر.....
-۶/۶	۱۳/۸	۲/۸	-۰/۵	۶/۰	دی.....
-۱۱/۴	۱۵/۸	۴/۵	۰/۹	۸/۰	بهمن.....
-۳/۸	۱۶/۸	۵/۳	۱/۹	۸/۶	اسفند.....

سردشت							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۱۰	۲۱۶/۴	۰	۰	۶۹	۲۶/۰	۱۳۲/۵	فروردین.....
۲۰	۲۶۱/۷	۴	۰	۵۹	۴۴/۴	۱۱۸/۸	اردیبهشت.....
۱۵	۳۵۴/۹	۰	۰	۳۲	۰/۱	۰/۱	خرداد.....
۹	۳۳۲/۶	۰	۰	۳۶	۲/۰	۲/۶	تیر.....
۱۰	۳۵۱/۳	۰	۰	۳۳	۰/۰	۰/۰	مرداد.....
۹	۳۳۷/۳	۰	۰	۳۱	۰/۰	۰/۰	شهریور.....
۱۱	۲۹۸/۹	۰	۰	۳۶	۰/۰	۰/۰	مهر.....
۷	۱۷۷/۹	۰	۰	۵۷	۵۳/۳	۱۲۱/۰	آبان.....
۷	۱۱۳/۶	۰	۲۲	۷۹	۳۱/۰	۱۰۴/۳	آذر.....
۱۶	۱۸۸/۲	۰	۱۹	۶۲	۱۸/۹	۵۵/۸	دی.....
۲۲	۱۹۱/۴	۱	۱۲	۶۷	۸۳/۲	۲۰۴/۲	بهمن.....
۱۵	۲۰۴/۶	۴	۱۰	۶۱	۲۶/۷	۵۹/۰	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دباله)

سلماس						ماه	
دماهی هوا (درجه سلسیوس)							
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه			
-۰/۴	۲۱/۰	۸/۷	۳/۵	۱۳/۸	..... فروردین		
۲/۰	۲۶/۴	۱۳/۶	۷/۲	۲۰/۰	..... اردیبهشت		
۷/۶	۳۲/۸	۲۰/۵	۱۲/۱	۲۸/۹	..... خرداد		
۱۲/۶	۳۷/۴	۲۳/۵	۱۶/۴	۳۰/۵	..... تیر		
۱۳/۸	۳۸/۴	۲۴/۲	۱۷/۰	۳۱/۳	..... مرداد		
۸/۸	۳۲/۶	۲۱/۳	۱۳/۴	۲۹/۱	..... شهریور		
۳/۰	۲۷/۵	۱۵/۰	۷/۸	۲۲/۱	..... مهر		
-۱/۰	۲۳/۸	۱۰/۱	۴/۲	۱۶/۰	..... آبان		
-۶/۲	۱۱/۸	۲/۳	-۱/۱	۵/۷	..... آذر		
-۱۰/۰	۱۳/۶	-۰/۹	-۶/۰	۴/۲	..... دی		
-۱۳/۶	۱۶/۸	۱/۱	-۵/۳	۷/۵	..... بهمن		
-۶/۸	۱۹/۰	۳/۵	-۲/۴	۹/۳	..... اسفند		

سلماس							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۱۴	۱۷۸/۶	۰	۱	۶۶	۱۱/۰	۳۶/۲	..... فروردین
۲۱	۲۵۵/۴	۰	۰	۶۱	۲۰/۱	۲۵/۳	..... اردیبهشت
۱۹	۳۴۱/۴	۰	۰	۴۴	۱۱/۵	۱۵/۴	..... خرداد
۱۸	۳۱۹/۵	۰	۰	۴۹	۱۶/۶	۲۵/۹	..... تیر
۱۶	۳۳۹/۲	۰	۰	۴۷	۲/۰	۲/۲	..... مرداد
۱۶	۳۲۳/۸	۰	۰	۵۲	۹/۲	۹/۷	..... شهریور
۱۶	۲۵۷/۹	۰	۰	۵۷	۷/۵	۹/۵	..... مهر
۹	۱۶۱/۰	۰	۰	۶۵	۸/۸	۱۴/۰	..... آبان
۱۱	۹۰/۸	۰	۲۳	۶۲	۴/۸	۶/۹	..... آذر
۱۷	۱۵۲/۲	۰	۲۹	۷۴	۶/۱	۶/۷	..... دی
۱۹	۱۹۸/۴	۰	۲۸	۷۱	۱۹/۲	۲۲/۲	..... بهمن
۲۰	۱۹۷/۲	۰	۲۹	۶۵	۲/۰	۲۰/۷	..... اسفند

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

شهریاندز						ماه	
دماهی هوا (درجه سلسیوس)							
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه			
۰/۱	۲۲/۴	۹/۸	۴/۵	۱۵/۱	..... فروردین		
۴/۰	۲۸/۲	۱۵/۶	۹/۵	۲۱/۷	..... اردیبهشت		
۷/۶	۳۵/۰	۲۲/۴	۱۳/۳	۳۱/۵	..... خرداد		
۱۳/۱	۴۱/۰	۲۵/۱	۱۶/۶	۳۳/۶	..... تیر		
۱۴/۰	۳۹/۰	۲۶/۰	۱۷/۶	۳۴/۳	..... مرداد		
۹/۹	۳۵/۳	۲۲/۹	۱۴/۰	۳۱/۷	..... شهریور		
۲/۲	۳۳/۷	۱۶/۶	۷/۸	۲۵/۴	..... مهر		
-۰/۵	۲۷/۰	۱۲/۲	۵/۸	۱۸/۲	..... آبان		
-۴/۵	۱۲/۸	۲/۶	-۰/۶	۵/۸	..... آذر		
-۱۰/۶	۱۸/۳	۰/۹	-۴/۵	۶/۳	..... دی		
-۱۸/۴	۲۰/۱	۳/۵	-۲/۶	۹/۶	..... بهمن		
-۷/۱	۲۰/۳	۵/۸	-۰/۲	۱۱/۷	..... اسفند		

شهریاندز							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۲۱	۱۷۳/۶	۰	۰	۶۲	۱۴/۰	۸۲/۱	..... فروردین
۱۸	۲۷۳/۴	۲	۰	۵۶	۱۹/۰	۴۵/۱	..... اردیبهشت
۲۰	۳۵۷/۶	۰	۰	۳۶	۰/۰	۰/۰	..... خرداد
۱۰	۳۲۱/۶	۰	۰	۳۸	۲/۰	۴/۲	..... تیر
۱۰	۳۶۰/۲	۰	۰	۳۶	۰/۰	۰/۰	..... مرداد
۸	۳۳۲/۲	۰	۰	۳۲	۰/۰	۰/۰	..... شهریور
۹	۲۸۳/۸	۰	۰	۳۶	۰/۹	۲/۱	..... مهر
۷	۱۶۳/۰	۰	۱	۵۶	۱۷/۰	۵۳/۳	..... آبان
۴	۶۵/۱	۰	۲۰	۸۵	۱۰/۰	۶۹/۶	..... آذر
۱۱	۱۵۰/۰	۰	۲۴	۶۹	۲/۰	۱/۹	..... دی
۱۲	۱۸۷/۶	۰	۱۶	۶۳	۱۳/۰	۳۷/۷	..... بهمن
۱۷	۱۸۹/۵	۰	۱۴	۶۱	۱۳/۹	۳۶/۰	..... اسفند

-۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

ماکو					ماه	
دماهی هوای (درجه سلسیوس)						
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه		
-۱/۰	۲۱/۰	۸/۱	۳/۷	۱۲/۴	فروردین.....	
۱/۶	۲۷/۴	۱۲/۹	۷/۹	۱۷/۸	اردیبهشت.....	
۸/۲	۳۱/۴	۲۰/۲	۱۳/۳	۲۷/۱	خرداد.....	
۱۳/۰	۳۶/۲	۲۳/۰	۱۶/۵	۲۹/۵	تیر.....	
۱۳/۶	۳۶/۲	۲۳/۵	۱۷/۰	۳۰/۰	مرداد.....	
۱۰/۲	۳۴/۴	۲۱/۹	۱۵/۰	۲۸/۸	شهریور.....	
۴/۲	۲۶/۸	۱۵/۶	۹/۴	۲۱/۸	مهر.....	
-۲/۰	۲۵/۰	۹/۸	۴/۱	۱۵/۵	آبان.....	
-۵/۶	۸/۲	۱/۸	-۱/۲	۴/۸	آذر.....	
-۱۶/۲	۱۰/۰	-۳/۱	-۷/۹	۱/۸	دی.....	
-۲۰/۶	۱۵/۲	۰/۴	-۴/۷	۵/۵	بهمن.....	
-۸/۰	۱۵/۴	۲/۳	-۲/۳	۶/۹	اسفند.....	

ماکو							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای نسبی (درصد)	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	
بارندگی ماهانه (میلی‌متر)							
۱۶	۱۴۸/۸	۰	۳	۶۴	۱۳/۶	۳۵/۰	فروردین.....
۱۸	۲۴۳/۳	۰	۱	۶۲	۲۲/۴	۸۹/۲	اردیبهشت.....
۲۲	۲۹۹/۵	۰	۰	۴۳	۲۶/۰	۴۸/۸	خرداد.....
۲۲	۲۹۲/۳	۰	۰	۴۵	۹/۲	۱۲/۵	تیر.....
۱۵	۳۱۹/۲	۰	۰	۴۵	۱۳/۲	۲۰/۵	مرداد.....
۱۵	۳۰۶/۷	۰	۰	۴۳	۲/۴	۵/۵	شهریور.....
۸	۲۵۶/۸	۰	۰	۵۲	۷/۷	۱۱/۹	مهر.....
۸	۱۶۲/۸	۰	۸	۵۷	۳/۰	۶/۵	آبان.....
۱۶	۶۸/۵	۰	۱۸	۷۸	۶/۰	۱۵/۱	آذر.....
۲۱	۱۳۲/۴	۰	۲۵	۷۴	۱۳/۰	۲۵/۲	دی.....
۲۳	۱۶۶/۸	۱	۲۱	۶۴	۳/۸	۷/۵	بهمن.....
۱۴	۱۶۹/۵	۰	۲۲	۶۵	۲۰/۰	۴۳/۹	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

مهاباد						ماه	
دماهی هوا (درجه سلسیوس)							
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه			
۰/۶	۲۳/۰	۸/۷	۴/۵	۱۲/۸	..... فروردین		
۴/۴	۲۹/۰	۱۵/۸	۹/۱	۲۲/۴	..... اردیبهشت		
۵/۶	۳۵/۲	۲۲/۱	۱۳/۱	۳۱/۱	..... خرداد		
۱۳/۲	۴۲/۲	۲۴/۸	۱۷/۰	۳۲/۵	..... تیر		
۱۵/۰	۴۰/۶	۲۵/۲	۱۷/۵	۳۲/۸	..... مرداد		
۱۰/۳	۳۳/۲	۲۱/۶	۱۴/۰	۲۹/۲	..... شهریور		
۲/۸	۳۵/۲	۱۶/۶	۸/۰	۲۵/۲	..... مهر		
-۰/۸	۲۷/۲	۱۲/۰	۵/۶	۱۸/۳	..... آبان		
-۴/۲	۱۳/۲	۲/۷	-۰/۴	۵/۷	..... آذر		
-۱۱/۰	۱۴/۴	۰/۵	-۴/۵	۵/۴	..... دی		
-۱۶/۲	۲۰/۰	۴/۰	-۱/۷	۹/۷	..... بهمن		
-۶/۴	۲۰/۴	۶/۱	۰/۶	۱۱/۶	..... اسفند		

مهاباد							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۲۰	۲۰۵/۵	۰	۰	۶۲	۲۳/۰	۱۰۹/۵	..... فروردین
۱۹	۲۸۳/۴	۳	۰	۵۳	۱۱/۲	۲۸/۵	..... اردیبهشت
۲۰	۳۶۷/۹	۰	۰	۳۱	۰/۲	۰/۲	..... خرداد
۱۷	۳۶۲/۰	۰	۰	۳۷	۱/۲	۲/۲	..... تیر
۱۲	۳۷۳/۳	۰	۰	۳۵	۰/۰	۰/۰	..... مرداد
۲۵	۳۰۴/۷	۰	۰	۳۹	۰/۰	۰/۰	..... شهریور
۱۴	۲۷۹/۶	۰	۰	۳۸	۱/۰	۱/۰	..... مهر
۱۱	۱۷۰/۷	۰	۲	۵۵	۱۵/۰	۵۹/۰	..... آبان
۱۱	۶۶/۸	۰	۱۸	۸۱	۴۶/۱	۷۹/۳	..... آذر
۲۲	۱۴۷/۴	۰	۲۴	۶۸	۹/۰	۲۲/۴	..... دی
۱۸	۱۷۱/۷	۰	۱۴	۶۱	۵۴/۸	۹۱/۴	..... بهمن
۲۳	۲۳۵/۵	۲	۱۱	۵۴	۱۵/۰	۲۶/۲	..... اسفند

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

میاندوآب					ماه
دماهی هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۰/۵	۲۳/۴	۱۰/۲	۴/۱	۱۶/۲	فروردین.....
۲/۶	۲۹/۰	۱۶/۱	۹/۰	۲۳/۲	اردیبهشت.....
۴/۸	۳۴/۶	۲۱/۹	۱۲/۹	۳۰/۸	خرداد.....
۱۱/۵	۴۰/۴	۲۴/۸	۱۷/۱	۳۲/۵	تیر.....
۱۲/۵	۳۸/۷	۲۵/۰	۱۶/۶	۳۳/۴	مرداد.....
۸/۹	۳۶/۳	۲۱/۹	۱۲/۱	۳۱/۷	شهریور.....
-۰/۱	۳۵/۲	۱۶/۰	۵/۸	۲۶/۲	مهر.....
-۱/۵	۲۷/۳	۱۱/۴	۴/۹	۱۷/۸	آبان.....
-۴/۱	۱۲/۴	۲/۹	-۰/۴	۶/۲	آذر.....
-۱۱/۲	۱۵/۳	۰/۸	-۴/۹	۶/۴	دی.....
-۱۴/۵	۲۱/۳	۴/۰	-۲/۵	۱۰/۴	بهمن.....
-۷/۰	۲۱/۳	۶/۲	۰/۰	۱۲/۲	اسفند.....

میاندوآب							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۱۶	۲۱۴/۵	۰	۲	۶۵	۱۳/۷	۷۹/۰	فروردین.....
۲۶	۲۶۶/۹	۳	۰	۵۸	۷/۷	۲۶/۲	اردیبهشت.....
۱۷	۳۷۶/۰	۲	۰	۳۷	۱/۰	۰/۷	خرداد.....
۱۴	۳۶۱/۵	۰	۰	۴۴	۰/۱	۰/۰	تیر.....
۱۵	۳۸۱/۰	۰	۰	۴۸	۰/۲	۰/۲	مرداد.....
۱۶	۳۴۸/۹	۰	۰	۵۲	۰/۴	۰/۴	شهریور.....
۱۸	۲۹۰/۴	۰	۱	۵۳	۰/۰	۰/۰	مهر.....
۸	۱۷۰/۰	۰	۵	۶۳	۱۸/۰	۵۰/۱	آبان.....
۱۰	۷۴/۹	۰	۱۶	۸۰	۱۵/۰	۶۰/۵	آذر.....
۲۰	۱۳۷/۴	۰	۲۴	۷۱	۲/۰	۲/۱	دی.....
۱۶	۱۹۸/۹	۰	۱۸	۶۴	۱۴/۰	۳۷/۲	بهمن.....
۲۰	۲۱۱/۹	۱	۱۴	۵۸	۱۰/۲	۱۳/۴	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دباله)

نقده					ماه
دماهی هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۱/۳	۲۳/۴	۱۰/۲	۴/۷	۱۵/۷	فروردین.....
۳/۱	۲۸/۳	۱۵/۱	۸/۲	۲۱/۹	اردیبهشت.....
۵/۶	۳۳/۹	۲۰/۸	۱۱/۵	۳۰/۰	خرداد.....
۱۲/۵	۳۹/۴	۲۳/۶	۱۵/۶	۳۱/۶	تیر.....
۱۱/۴	۳۸/۰	۲۴/۱	۱۶/۲	۳۲/۰	مرداد.....
۸/۸	۳۵/۶	۲۱/۲	۱۲/۴	۲۹/۹	شهریور.....
۲/۶	۳۱/۲	۱۶/۰	۸/۰	۲۴/۰	مهر.....
-۰/۸	۲۶/۰	۱۰/۹	۴/۲	۱۷/۵	آبان.....
-۵/۸	۱۲/۶	۲/۷	-۱/۰	۶/۴	آذر.....
-۹/۶	۱۴/۲	۱/۴	-۴/۲	۷/۰	دی.....
-۱۴/۷	۱۹/۶	۳/۹	-۲/۶	۱۰/۴	بهمن.....
-۶/۳	۲۰/۱	۶/۱	۰/۱	۱۲/۱	اسفند.....

نقده							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای نسبی (درصد)	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	
۱۶	۱۹۹/۲	۰	۰	۶۵	۱۵/۵	۷۵/۵	فروردین.....
۱۳	۲۶۵/۱	۲	۰	۵۶	۱۰/۰	۲۸/۵	اردیبهشت.....
۱۹	۳۶۲/۱	۱	۰	۴۶	۵/۰	۶/۵	خرداد.....
۱۴	۳۵۰/۸	۰	۰	۴۷	۴/۰	۶/۲	تیر.....
۹	۳۶۶/۸	۰	۰	۵۱	۰/۰	۰/۰	مرداد.....
۹	۳۳۶/۲	۰	۰	۵۳	۰/۰	۰/۰	شهریور.....
۱۵	۲۸۴/۸	۰	۰	۵۵	۲/۰	۱/۸	مهر.....
۱۰	۱۶۱/۰	۰	۲	۶۸	۱۱/۰	۳۶/۳	آبان.....
۷	۶۹/۰	۰	۱۸	۸۵	۵/۵	۶۶/۲	آذر.....
۲۳	۹۳/۷	۰	۲۶	۷۴	۳/۰	۲۳/۸	دی.....
۲۱	۱۹۷/۰	۰	۲۰	۶۳	۵۹/۰	۷۷/۱	بهمن.....
۲۳	۲۲۷/۶	۰	۱۵	۵۸	۱۸/۰	۲۵/۹	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبالة)

ایستگاه کهریز ارومیه					ماه
دما (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۰/۵	۲۱/۴	۹/۵	۵/۰	۱۴/۰	فروردین.....
۴/۵	۲۶/۷	۱۵/۴	۹/۶	۲۱/۱	اردیبهشت.....
۹/۹	۳۳/۳	۲۲/۲	۱۵/۳	۲۹/۱	خرداد.....
۱۳/۳	۳۵/۶	۲۴/۰	۱۷/۶	۳۰/۳	تیر.....
۱۷/۵	۴۰/۴	۲۶/۹	۲۰/۵	۳۳/۲	مرداد.....
۱۱/۳	۳۲/۴	۲۱/۸	۱۵/۰	۲۸/۵	شهریور.....
۵/۱	۲۶/۸	۱۵/۶	۹/۲	۲۲/۰	مهر.....
۰/۳	۲۱/۲	۱۰/۴	۵/۴	۱۵/۴	آبان.....
-۱/۹	۹/۵	۲/۹	۰/۰	۵/۷	آذر.....
-۸/۸	۱۴/۰	-۰/۶	-۵/۲	۴/۱	دی.....
-۱۰/۱	۱۷/۲	۲/۲	-۲/۸	۷/۲	بهمن.....
-۴/۴	۱۹/۳	۴/۸	-۰/۱	۹/۶	اسفند.....

ایستگاه کهریز ارومیه							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای نسبی (درصد)	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	
۱۷	...	...	.	۶۲	۲۱/۰	۵۴/۴	فروردین.....
۲۱	...	...	.	۵۲	۱۲/۰	۳۸/۴	اردیبهشت.....
۲۴	...	...	.	۳۶	۷/۰	۱۱/۴	خرداد.....
۲۱	...	...	.	۴۶	۱۵/۰	۳۴/۶	تیر.....
۱۴	...	...	.	۴۲	۳/۰	۳/۶	مرداد.....
...	...	...	.	۴۷	۱/۲	۱/۶	شهریور.....
۱۴	...	...	.	۵۲	۰/۴	۱/۰	مهر.....
۱۶	...	...	.	۶۳	۱۳/۰	۲۸/۴	آبان.....
۹	...	...	۱۷	۷۷	۶/۴	۲۳/۴	آذر.....
۱۹	...	...	۲۸	۶۸	۰/۶	۳/۴	دی.....
۲۳	...	...	۲۳	۶۳	۷/۲	۱۱/۰	بهمن.....
۲۳	...	...	۱۵	۵۶	۱۲/۲	۲۳/۲	اسفند.....

۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه: ۱۳۹۹ (دبale)

ایستگاه دانشگاه نازلو					ماه
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۱/۰	۲۲/۴	۹/۶	۵/۰	۱۴/۲	فروردین.....
۵/۶	۲۸/۲	۱۵/۷	۹/۶	۲۱/۸	اردیبهشت.....
۱۰/۶	۳۲/۶	۲۲/۳	۱۵/۱	۲۹/۵	خرداد.....
۱۴/۶	۳۷/۸	۲۴/۷	۱۸/۰	۳۱/۴	تیر.....
۱۴/۴	۳۹/۴	۲۵/۵	۱۸/۳	۳۲/۷	مرداد.....
۱۲/۲	۳۵/۲	۲۲/۹	۱۵/۵	۳۰/۳	شهریور.....
۵/۲	۳۰/۰	۱۷/۲	۱۰/۰	۲۴/۳	مهر.....
۱/۲	۲۴/۴	۱۱/۸	۶/۴	۱۷/۱	آبان.....
-۳/۲	۱۱/۲	۳/۱	۰/۲	۵/۹	آذر.....
-۸/۰	۱۳/۸	۰/۸	-۳/۸	۵/۳	دی.....
-۱۱/۲	۱۸/۰	۳/۵	-۲/۲	۹/۲	بهمن.....
-۷/۲	۱۸/۲	۵/۰	۰/۰	۱۰/۰	اسفند.....

ایستگاه دانشگاه نازلو							ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متربر ثانیه)	ساعت آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	تعداد روزهای یخ‌بندان	تعداد روزهای نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	
۹	۱۷۷/۷	۰	۰	۶۲	۶/۱	۵۲/۳	فروردین.....
۱۷	۲۶۷/۲	۰	۰	۵۴	۱۱/۴	۴۰/۴	اردیبهشت.....
۱۲	۳۳۲/۶	۰	۰	۳۷	۵/۱	۱۱/۹	خرداد.....
۱۷	۳۲۳/۶	۰	۰	۴۴	۱/۰	۲/۵	تیر.....
۱۴	۳۲۹/۷	۰	۰	۳۸	۰/۱	۰/۰	مرداد.....
۹	۳۲۵/۵	۰	۰	۴۴	۵/۰	۱۵/۳	شهریور.....
۱۱	۲۷۰/۶	۰	۰	۴۸	۰/۹	۰/۹	مهر.....
۹	۱۵۷/۱	۰	۰	۶۱	۴/۰	۶۳/۲	آبان.....
۵	۶۶/۴	۱	۱۹	۷۴	۳/۶	۲۱/۲	آذر.....
۱۵	۱۵۱/۸	۰	۳۰	۶۹	۳/۰	۳/۲	دی.....
۲۰	۲۰۵/۸	۰	۲۱	۶۱	۴/۱	۵۳/۲	بهمن.....
۱۴	۲۲۴/۶	۰	۰	۵۶	۲/۴	۳۸/۱	اسفند.....

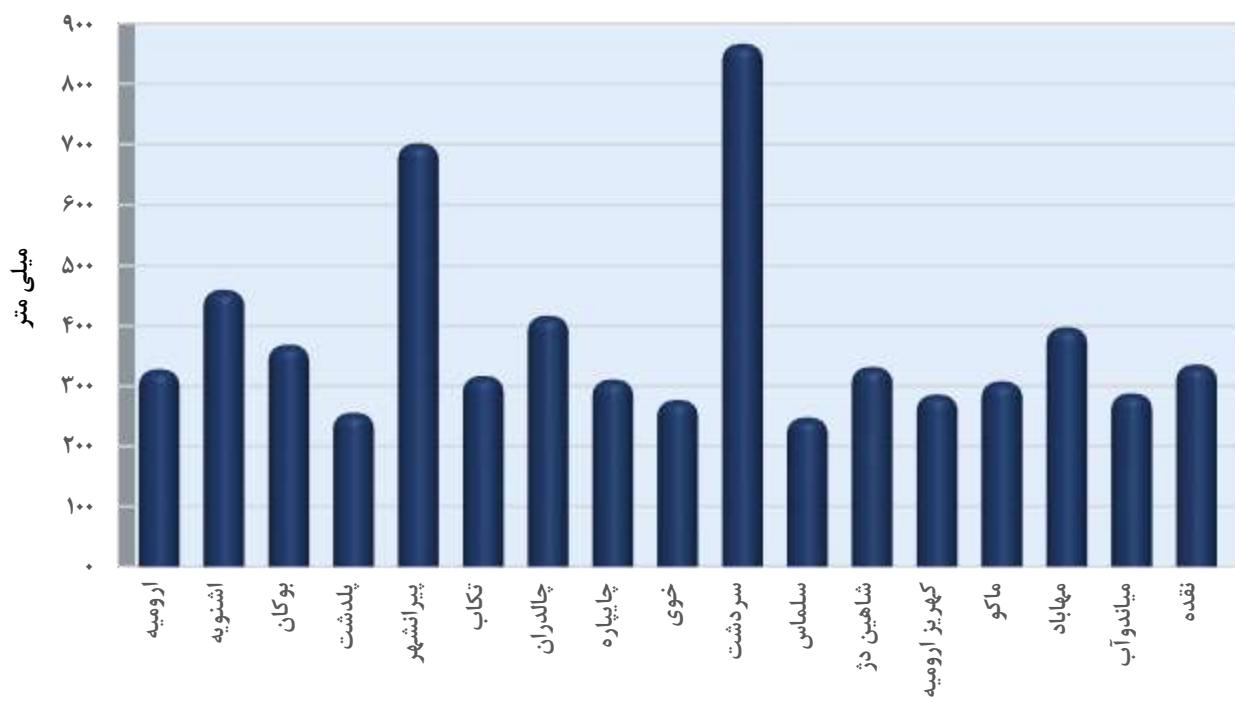
مأحد- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان غربی.

۷- جمع بارندگی سالانه شهرهای دارای ایستگاههای همدیدی از بدء تاسیس تا پایان سال ۱۳۹۹ (میلی متر)

نام مناطق	بیشینه	کمینه	میانگین
ارومیه.....	۶۵۱	۱۸۸	۳۲۸
اشنویه.....	۶۸۴	۳۰۰	۴۶۰
بوکان.....	۵۶۷	۲۳۶	۳۶۹
پلدشت.....	۳۵۶	۱۰۷	۲۵۶
پیرانشهر	۱۱۵۱	۴۱۳	۷۰۲
تکاب.....	۵۳۹	۱۴۷	۳۱۷
چالدران	۶۳۹	۱۴۱	۴۱۷
چایپاره	۴۹۷	۱۷۵	۳۱۱
خوی.....	۴۷۹	۱۷۰	۲۷۷
سردشت.....	۱۲۴۰	۴۹۹	۸۶۶
سلماس.....	۴۲۹	۱۵۴	۲۴۸
شاهیندز	۴۴۹	۱۸۴	۳۳۲
کهریز ارومیه.....	۵۱۳	۱۵۴	۲۸۶
ماکو.....	۴۸۸	۱۷۴	۳۰۸
مهاباد.....	۶۲۰	۲۰۶	۳۹۸
میاندوآب.....	۳۷۶	۱۹۰	۲۸۸
نقده.....	۵۲۷	۲۲۴	۳۳۶

مَآخذ- اداره کل هوشناسی استان آذربایجان غربی.

۱-۱- میانگین بارندگی سالانه مناطق دارای ایستگاه‌های همدیدی
از بدء تاسیس تا پایان سال ۱۳۹۹

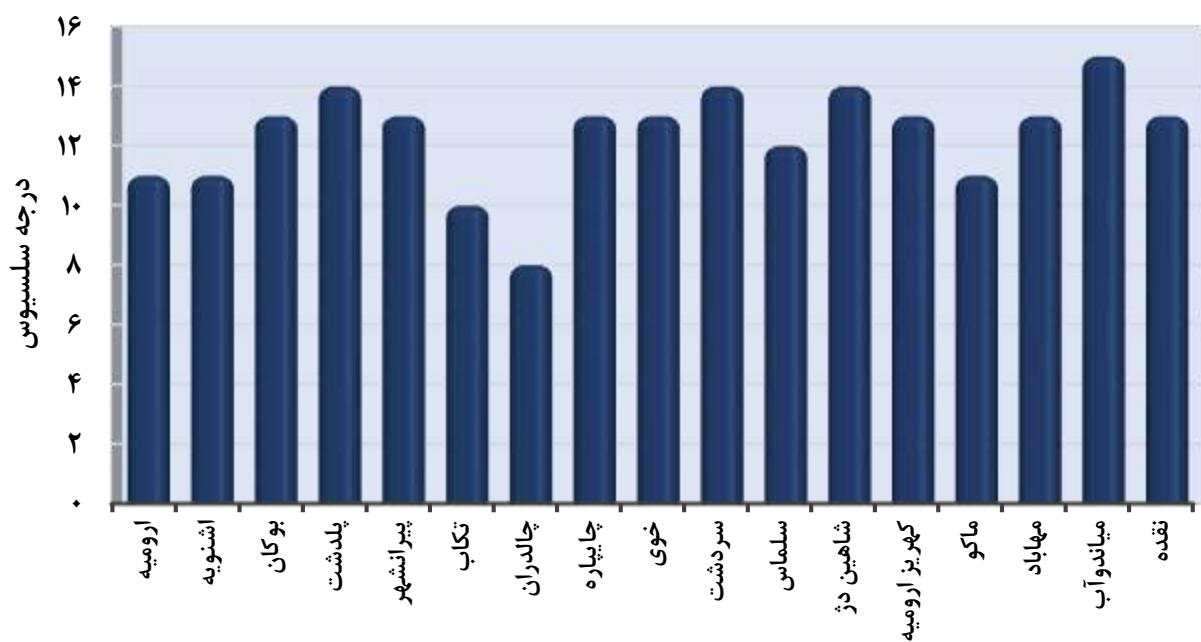
« مبنای جدول ۱-۷ »

۱-۸- دمای سالانه شهرهای دارای ایستگاههای همدبدی از بدء تاسیس تا پایان سال: ۱۳۹۹
(درجه سلسیوس)

نام مناطق	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	بالاترین بیشینه	پایین ترین کمینه
ارومیه.....	۱۸	۵	۱۱	۴۰	-۲۳	-۲۳
اشنویه.....	۱۹	۵	۱۱	۳۹	-۲۳	-۲۳
بوکان.....	۱۹	۶	۱۳	۴۳	-۲۵	-۲۵
پلدشت.....	۲۱	۷	۱۴	۴۴	-۲۴	-۲۴
پیرانشهر	۱۹	۷	۱۳	۴۰	-۲۹	-۲۹
تکاب	۱۷	۳	۱۰	۳۸	-۲۷	-۲۷
چالدران	۱۴	۲	۸	۳۶	-۳۰	-۳۰
چایپاره	۱۹	۸	۱۳	۴۲	-۲۰	-۲۰
خوی.....	۱۹	۶	۱۳	۴۳	-۳۰	-۳۰
سردشت.....	۱۸	۱۰	۱۴	۴۰	-۲۵	-۲۵
سلماس	۱۸	۵	۱۲	۴۰	-۲۰	-۲۰
شاهیندز	۲۱	۷	۱۴	۴۳	-۲۲	-۲۲
کهریز ارومیه.....	۱۸	۷	۱۳	۴۰	-۱۷	-۱۷
ماکو.....	۱۶	۶	۱۱	۳۹	-۲۳	-۲۳
مهاباد.....	۱۹	۷	۱۳	۴۳	-۱۹	-۱۹
میاندوآب	۲۰	۶	۱۵	۴۲	-۲۰	-۲۰
نقده	۱۹	۶	۱۳	۴۰	-۲۲	-۲۲

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان غربی

۱-۲- میانگین دمای سالانه مناطق دارای ایستگاه‌های همدیدی
از بدو تأسیس تا پایان سال ۱۳۹۹

«مبنای جدول ۱-۸»